

ÉLETTÜNK

XXIII. évf. 5. szám (23. Jahrg. Nr. 5.)

Az európai magyar katolikusok lapja

1991. május.

ANYÁK NAPJÁRA:

A KERTBE MENT

*Uram, én nem tudom, milyen a kerted,
a virágosod és a pázsitod.*

*Én nem tudom, virágok ültetését
ágyásaidban hogy igazítod.*

*Csak azt tudom, hogy kendőjét levette
júniusi vasárnap hajnalán,
beteg lábával és beteg szívével
bánatosan kertedbe ment anyám.*

*Uram, tele volt immár félelemmel,
sokszor riasztó árnyék lepte meg,
de szigony-eres, érdes kezével
még gyomlálhatta volna kertemet.*

*A kicsi teste csupa nyugtalanság,
s most elgondolni nem tudom, hogy ül.
Virágosodban könnyörülj meg rajta,
hogy szegény ne szenvedjen télenül.*

*Mezőiden ne csak virágmagot vess,
virágaid közé vegyíts gyomot,
hogy anyám keze gyomlálhassa kerted:
asphodócosod és liliumod.*

Áprily Lajos (1887–1967)

ÚJ MAGYAR FŐPÁSZTOROK

GYÖR: II. János Pál pápa elfogadta Pataky Kornél győri megyéspüspök lemondását és az egyházmegye élére dr. Pápai Lajos veszprémi plébánost nevezte ki.

Pápai Lajos 1940. szeptember 6-án született Győrött, Teológiai tanulmányait a Pázmány Péter Hittudományi Akadémián végezte, ott is szerzett doktorátust. 1963-ban szentelték pappá. 1973-ig különböző helyeken volt káplán, majd két évi Strasbourg-ban végzett patrisztikai tanulmányok után a szegedi Hittudományi Főiskolán tanított; 1977-től fogva pedig a Központi Papnevelő Intézet spirituális volt 1985-ig, mikoris veszprémi plébánossá nevezték ki.

PANNONHALMA: A Szentatya dr. Várszegi Asztrik esztergomi segédpüspököt, a Magyar Püspöki Kar titkárárt nevezte ki pannonhalmi főapáttá, de csak a pápalátogatás után veszi át hivatalát. A főapátságot addig Szennay András jelenlegi főapát vezeti tovább apostoli kormányzói minőségben.

Várszegi Asztrik soproni születésű. 1964-ben, 18 éves korában lett a bencés rend tagja. Teológiai tanulmányai után az Eötvös Loránd Tudományegyetemen történelem-német szakos tanári diplomát, majd bölcsészdoktorátust szerzett. Ezután a rend gimnáziumaiban tanított. Volt novíciusmester, majd perjel, míg II. János Pál pápa 1988. december 30-án ki nem nevezte esztergomi segédpüspökké. Jelenleg a Püspöki Kar titkára és a Központi Papnevelő Intézet rektora.

A TARTALOMBÓL:

- HALLJÁTOK MEG AZ ELYNOMOTT NÉPEK SEGÉLYKIÁLTÁSAIT! — A SZENTATYA HÜSVÉTI ÜZENETÉBŐL
- KI KELL NYITNI A KAPUKAT! — IDŐSZERŰ-E MÉG AZ EGYHÁZ MISSZIÓS TEVÉKENYSÉGE?
- A TANÍTÓ EGYHÁZ ÉS A TEOLÓGIA: AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS SZÜKSÉGESSÉGE
- A CSALÁD JÖVŐ NÉLKÜL?
- FEJEZET AZ ALÁZAT LÉLEKTANÁBÓL
- NÉPISKOLA ALAPÍTÓ A 17. SZÁZADBAN: DE LA SALLE SZENT JÁNOS

FRANK MIKLÓS:

Nélkülük nincs és nem lesz jövő

— GONDOLJUNK A MAGYAR ÉDESANYÁKRA —

Május első vasárnapja — Anyák napja. Alkalom arra, hogy mindenki saját édesanyjára gondoljon, arra az asszonyra, aki világra hozta, táplálta, nevelte, akinek szerető gondoskodása irányt adott életének. Legyen ez a hála napja azért a teménytelen áldozatért, amelyet az édesanyák értünk hoztak, hogy ne szenvedjünk hiányt. Egy csokor virág, egy levél, egy telefonhívás lehetne ennek a hálának apró jele, ha abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy anyánk még itt él közöttünk. Legalább egyszer egy évben...

Kedves, szép gondolat ez egy olyan korban, amelyben az anyaságot — főként az ún. „fejlett” országokban — a nő önmegvalósítása akadályának tekintik. Anya csak az lesz, aki elég buta volt, hogy nem „vigyázzon”, vagy ha már „megtörtént” nem tette meg a szükséges lépéseket ennek a „kellemetlen következménynek” eliminálására. Mert hát, ugye kérem, az anyaság útiában áll annak — hogy a nő maga döntsön élete felé, azt tegye, amihez kedve van. Így aztán a társadalomban csak másodrangú szerep jut neki, ki van szolgáltatva a férfi kénye-kedvének, önállótlaná válik, neki — a németek szerint — csak a három „K” jut: „Kirche, Küche, Kinder” — templom, konyha, gyerekek. Efféle frázisokkal naponta tömik az emberek fejét a médiák és nem egészen alaptalanul, különben senki se szajkózná őket.

A kérdés persze az, hogy a nő gyakran hátrányos helyzetéért az anyaság felelős-e és nem sokkal inkább az a társadalom, amely elvesztette érzékét igazi emberi értékek iránt? Az „értékek teljes átértékelése” — ahogy Nietzsche kifejezte — már a szóhasználatban megnyilvánul. Például, amikor az anyaságot egy biológiai folyamatra, a terhességre redukálják. (Hol van az az idő, amikor még „áldott állapotról” beszéltek?) Pedig az nemcsak fiziológiai folyamat, hanem egyre mélyülő hivatástudat, életforma, és — tartalom. Életet továbbadni, örködni fölötte, fejlődését vigyázni és ezt teljes bevetéssel, minden rendelkezésre álló erő és képesség felhasználásával — ez az anyaság.

Egy másik példa, hogyan forgat ki valódi értékeket a mai társadalom, amikor egy asszony foglalkozása után érdeklődve a válasz így hangzik: „Csak háziasszony és anya vagyok”. Miért csak? Olyan feladat, amely egy embert teljesen igénybe vesz, amely sokoldalúságot, 24 órás készenlétet, jó ideget, óriási önuralmat, éberséget követel, hogyan lehet csak? És ha hozzávesszük mindazt az elméleti és gyakorlati tudást, amellyel egy „csak háziasszony és anya” rendelkezik, a gyer-

mekpszichológiától a gyermekgyógyászat és egészség-gondozás elemeiig, a diétás konyhától a managementig, nem is beszélve a főzés, mosás, vasalás, testápolás, kozmetika csínja-bínjáig, akkor megsze túlszárnyalja valamennyi „dolgozó” kolléganőjét. Aki a fiatal nők fejéből ki akarja beszélni az anyaságot, felelős érte, ha elvesztik női mivoltukat.

Ez persze távolról sem jelenti azt, hogy minden nőnek gyereket kell világra hoznia, sem azt, hogy ne legyen meg a helye a munka világában, a politikában, a gazdasági életben, a kultúra és a tudomány területén. Mert ahhoz semmi kétség sem fér, hogy minden síkon megállja a helyét és legalábbis egyenértékű a férfival. De bármit tesz is, tegye mint nő, akinek az anyai vonások lényéhez tartoznak, aki nem tagadja meg életet adó és megőrző természetét. A természet nem lehet büntetlenül erőszakot elkövetni.

Ez a gondolatmenet egyenesen a női természet alkotójához, Istenhez vezet. Ő „találta fel” az anyaságot és Ő volt az, aki — Izajás prófétánál — anyához hasonlítja önmagát. Ő volt az, aki a férfi teremtése után, mindjárt egy második, javított kiadást hozott létre, a nő szemléjében. Neki szánta a feladatot, hogy mint anya vigye tovább az életet — a férfira ezt úgy látszik nem merete rábízni. És amikor Ő maga emberré lett, kikapcsolta ugyan a férfi közreműködését, de nem az asszonyét. Ezen az asszonyon keresztül, aki egyszerre szűz és anya, akarta megmutatni, hogyan képzelte el eredetileg a női ideált: Mária Istennek adott válasza, ez a nagy IGEN, megváltoztatta a világot, általa beteljesült anyai hivatása és megnyitotta az utat az emberiség számára, hogy visszatérjen Istenéhez. Május havát a Szűzanyának szenteljük, mert ez a virágzás, az élet hónapja. És ezért ünnepeljük, Szűzanyánk havában, az Anyák napját. Kísérjük meg, azon túl, hogy saját édesanyáinkra emlékezünk, közelíteni léleklében az anyaság titkához, amely nemcsak testi, hanem lelki, szellemi valóság is. Sőt csak a lelki, szellemi anyaság teszi a testit is igazán teljessé. Ilyen értelemben valódi anyaság a szerzetesnő, aki a testi anyaságról lemond, hogy annál inkább anyja lehessen az „elanyátlanodottnak”, azoknak akik igénylik a szeretetet, az önfeláldozó gondoskodást.

Egy ismert mondás szerint: „Egy nép akkor pusztul el, ha az anyáknak nincsenek többé gyermekeik s a gyermekeknek anyjuk”. Ha a magyarság jövőjéről gondolkodunk, az édesanyákra kell gondolnunk, mély hálával és szeretettel. Mert nélkülük nincs jövő, és nincs magyarság sem.

Vasárnapi gondolatok

HÜSVÉT 7. VASÁRNAPJÁRA
(május 12)

„Amíg velük voltam, én tartottam meg őket a tőled kapott hatalommal és megtartottam őket.” (Jn 17,12)

Búcsúbeszédében imádkozik Jézus így a tanítványokért. Természetesnek találjuk, hogy Jézus „megtartotta őket” — máshol nem szól a reábizottak megtartásának felelősségéről...

Azt kellene tudatosítanunk: emberileg érthetetlen, értelemmel fel nem fogható tény az, hogy Isten úgy vigyáz ránk, mint — vagy jobban, mint — a szeme világára. Pedig meg sem érdemeljük.

Talán abban mutatkozik felelőssége: ha már ideállított a bűnveszélyes élet kellős közepére, vigyázni is akar ránk, nehogy elsodorjon az ár. Már, aki hagyja, hogy Isten vigyázzon rá...

Vagy: Isten végtelen szeretetének értéséhez végtelen értelem szükséges — amivel mi nem rendelkezünk. Mindenesetre jó, hogy vigyáz ránk.

Jézus nem magának tulajdonítja a megőrzést: az Atyától kapott hatalomnak. Ez a nagy hatalom olyan nagyhatalom, ami a legtöbb embert vezeti a jóra, s a legtöbb rossztól védi meg őket.

Hogy erről a „nagyhatalomról” az újságok nem írnak, ez nem Isten baja, hanem az újságoké, illetve az embereké, akik nem ismerik Őt...

PÜNKÖSDVASÁRNAPRA
(május 19)

(Egyszerre eljött Jézus). Megállt közepén és így szólt hozzájuk: „Békesség nektek”. (Jn 20,19)

Teljesen váratlanul „toppant be” Jézus az apostolok életébe. A szomorúság iszaptengerének mozdulatlanságába, amelyben várták, hogy történjen valami. Az „egyszerre” szó kiválóan érzékelteti: megrendülésszerű mozgást, felvillanyozódást okozott Jézus megjelenése.

Életközépen megállni és szólni — ritka lehetőség. A tanítványok nyitlak voltak, engedték, hogy Jézus elfoglalja életükben a központi — Őt megillető — helyet... S mi?

Az élet középpontjába ágyazza bele Jézus a békét. Az Ő békéjét. Innen nő majd ki és ágazik szertesztét. Békéje a — mindenkori — tanítványok éltetője, életeleme, egyik reménysége, esetenként „fegyvere”... lesz.

A Szentlélek is a béke lelke... Tűzzel is a békességet szolgálja.

SENTHÁROMSÁG VASÁRNAPJÁRA
(május 26)

„Tanítsátok őket mindennek megtartására, amit parancsoltam nektek! (Mt 28,20)

(Folytatás a 2. oldalon)

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP.:

A tanító egyház és a teológia (5)

A KETTŐ KÖZTI EGYÜTTMŰKÖDÉS SZÜKSÉGESSÉGE

A tanítóegyházra és a teológiára ugyan különböző feladatok hárulnak, azonban ugyanazt a célt szolgálják. Ezért ugyanazon cél érdekében együtt kell működniük. A tanítóegyház az apostolok tanítását előterjeszti és a teológia munkáját igénybevéve, a hit elleni ellenvetéseket és tévedéseket visszaveti. A teológia azon van, hogy Isten igéjének, — melyet a szentírás tartalmaz és az egyház eleven hagyománya tovább ad, — mélyebb ismeretere jusson, a hitigazságokat az emberi értelem igényeinek megfelelően tisztázza és szervez, szisztematikus egészbe foglalja. Ha a teológus a tanítóegyházról külön tanítói megbízatást (venia legendi-t) kap, bizonyos mértékben maga is részt vesz az egyház tanítóhivatalában és ezért a kötelessége, hogy az egyház tanítását mindenben hűségesen és csorbítatlanul képviselje és magyarázza.

Előző cikkünkben már említettük, hogy a tanítóegyház különböző tekintéllyel és biztonssággal terjeszti elő tanítását. Vannak véglegesen és visszavonhatatlanul megállapított hitigazságok, ezeket a teológusnak is hittel kell elfogadnia. Vannak véglegesen megállapított igazságok, melyek ugyan nincsenek benne a kinyilatkoztatásban, de vele oly szorosan összefüggnek, hogy nélkülük a hitigazságok is tarthatatlanok lennének. A teológusnak ezeket a kinyilatkoztatással szorosan összefüggő igazságokat is el kell fogadnia. Végül vannak nem-definitív és nem-megmáshíthatatlan módon előterjesztett igazságok is. Ezeket a teológusnak nem kell hitbeli biztonssággal elfogadnia, hanem vallásos engedelmességgel mint az egyház kötelező útmutatását magáévá tennie, mindaddig míg az egyház e tanítását nem módosítja.

A tanítóegyház néha kötelességének

érzi, főképpen a hittel kapcsolatos vitás dolgokban, hogy a híveket a hitet veszélyeztető felfogásoktól óvja, vagy a hittel egybehangozó tanokat, még ha nincs is szándékában, hogy ezt végleges módon tegye, figyelmükbe ajánlja.

Előfordulhat ugyanis, hogy egy-egy tanban a biztos elvek úgy egybevegülnek nem-biztos felfogásokkal, emberi véleményekkel, hogy az egyház maga sem tud mindig véglegesen dönteni; hosszabb időre van szüksége, hogy a biztos a nem-biztos, a szükséges a nem-szükséges elemektől megkülönböztesse. Ily nem-végleges tanítás esetében előfordulhat, hogy a teológusban kérdések merülnek fel: vajon célszerű-e ennek a megmáshíthatatlan tannak az előterjesztése, vajon az előterjesztés megfelelő formában történik-e, vajon tartalmilag helyes-e? Az instrukció elismeri, hogy az okosság diktálta célszerűség dolgában a tanítóegyház nyilatkozatai nem voltak mindig hibátlanok. Gondoljunk csak Galilei esetére. Az egyház hivatalos képviselői nem tartották a szentírás csilhatatlanságával megegyeztethetőnek, hogy a föld forog a nap körül. Csak idővel érlelődött meg az egyházban az a meggyőződés, hogy a szentírás nem természettudományos, hanem hitbeli igazságokat akar tanítani és a hit szempontjából valóban közömbös, hogy a föld forog-e a nap körül, vagy a nap a föld körül. A teológusnak ismernie kell az igazságismeret fejlődésének időbeli és történelmi feltételeit és ilyen eseteken nem ütközik meg, mert tudja, hogy a fogalmak tisztázása sokszor hosszú időbe kerül.

Az instrukció elismeri, hogy még a tanítóegyház és a teológusok közti békes együttműködése esetében is feszültségek keletkezhetnek a kettő között. Ha ez nem az ellenségeskedés szellemében történik, a feszültségek hasznosak is le-

hetnek, amennyiben a hit fejlődésének egy dinamikus elemét képezik és a tanítóegyház képviselőit is, a teológusokat is arra ösztökélik, hogy egymás sajátos feladatait tisztelőben tartva, a dialógusban keressék a megoldást.

Az instrukció hosszabban foglalkozik azzal az esettel, amikor a teológus a nem-végleges értékű egyházi tanítással nem tud egyet érteni. Mihez kell tartania magát? Először is nem szabad, hogy a tanítóegyházról eltérő személyes nézeteit, hipotéziseit úgy adja elő, mintha már biztos és vitathatatlan következtetések lennének. Ezért kerülni fogja nézeteinek elhamarkodott publikációját is.

Ha a teológus ilyen nem véglegesen

előterjesztett egyházi tanítással nem tud egyetérteni, nem fogja azt azonnal elvetni, hanem mélyebben tanulmányozni, a saját felfogását újból és újból felülvizsgálni és a saját véleménye ellen felhozott érveket is fontolóra venni. Ha ily lojális kutatás után is fennmaradnak a kétségei, akkor azokat a tanítóegyházhoz fogja előterjeszteni, hogy a dialógusban tisztázódjék a kérdés. Ha ez sem vezet eredményre, akkor mindig kész lesz a kérdést tovább tanulmányozni. Az instrukció elismeri, hogy ez a helyzet a teológus számára komoly megpróbáltatást jelenthet. De a teológus ily esetben Isten akaratát látja majd abban, hogy szenvedő hallgatásával és imájával Isten akaratában megnyugodjék, hisz biztos lehet, hogy az igazság mindenképpen utat tör magának és érvényre jut. (Folytatjuk)

„Nem vagyok tökéletes” (2)

Robert J. Furey, fiatal amerikai pszichológus „So I am not Perfect” (Nem vagyok tökéletes), — alcíme szerint „A psychology of humility” (Az alázat lélektana) című könyvéből. Ismerteti és magyarra fordította Puskely Mária.

SZÜKSÉGÜNK VAN EGYMÁSRA

Amióta ember az ember, ezóta közöséget alkot (törzs, nagycsalád, falu, város, királyság...). A csoportosulás indítéka a védekezés szükséges volta. A létszámban van valami erő. Az emberiség ezen csoportosulások nélkül még ma is az őskőkorszak viszonyai között élne. Az embernek el kell ismernie, hogy nem lehet teljesen független, hogy másokra szorul. Ez a függő viszony talán még soha nem volt olyan erős, mint korunkban (orvos, fogorvos, tévé, tanító, áram, autó, hűtőszekrény, jogász, pénz...). Az egészséges lelkületű ember nem ütközik meg azon, hogy annyi más embertől függ. Tudja, hogy őrá is szüksége van másoknak. Az emberek közötti kapcsolatnak ma mélyebb jelentése van, mint bármikor. Reménytelenül egymásra vagyunk utalva... Remélhetőleg lesz társadalmunkban annyi alázat, hogy ezt elismeri. Ehhez azonban meg kell változnia. „Társadalmunk nem becsüli túlságosan az alázatos embert, nem állítja elének követendő példaként, ezzel szemben eszményíti a sikeres embert, azt, aki látszólag mindent önmagától tesz”. Az „elég-vagyok-önmagamnak” magatartás egyik megnyilvánulása az állandó versengés. Gondolata mélyén ez rejlik: „Nincs szükségem rád, mivel én jobb vagyok (=erősebb, tehetségesebb stb.), mint te”. Egészséges emberközi viszonyban a versengés lehet pozitív tényező (iskolában, a gyermek képességeinek kibontakoztatásában stb.), elősegítheti a helyes önbecsülést. Az egészséges lelkületű ember tud másokkal együtt dolgozni a versengés szintjén is. A beteg lelkű ember viszont megmarad a versengés ringjében, s voltaképp saját kisebbségi tudata ellen hadakozik, egészen a végkimerülésig. Az alsóbbrendűségi érzés tragikus életet eredményez. Az ebben szenvedő állandóan felsőbbrendűségét akarja bizonyítani, elmagányosodik, boldogtalan lesz, a jövőt illetően a fantázia világába menekül. Képtelen arra, hogy saját magát elfogadja olyannak, amilyen: Don Quijote-módra küzd, fogalma sincs az igazságon nyugvó alázatról. Nem tudja kifejezni, közölni önmagát, szégyenli magát önmaga és mások előtt. Alarcban közlekedik, visszahúzódik, vagy túljátssza önmagát. Nem tud másoktól segítséget kérni, senkiben sem bizik. Ördögi kör rabja lesz: gyenge önbecsülés — elszigetelődés; — még gyengébb önbecsülés — még nagyobb elszigetelődés — és így tovább. Hogyan fejlődik ki az alsóbbren-

dűségi érzés? Annak alapján, ahogy elmúlt élményeinket értékeljük, élményeinket értelmezzük. A megalázások (kinevettek, fájdalmat okoztak, meghurcoltak stb.) nem alázatot szülnek, hanem a személy alsóbbrendűségi érzését. Az ilyen támadásoknak a személy áldozata lesz: fél erről beszélni, kétségbe vonja saját értékét, kétféle, hogy érdemes-e szeretetre, harag emészti, félelem béklyózza. Nem tud megbocsátani, képzeletébe menekül, hogy bosszút álljon. Kiszolgáltatott, nem lát maga előtt jövőt.

Világos, hogy a megaláztatásnak semmi köze az alázathoz. A két szó hasonlósága szerencsétlen egybeesés. Sajnos sokan azért nem hajlandók az alázat érnéről hallani, mert a megaláztatás fogalmával kapcsolják össze. A kettő között pedig nincs összefüggés. Az alsóbbrendűségi érzést az ismétlődő megalázások eredményezik, az alázat viszont hibáink, gyöngeségeink, korlátaink elfogadásából származik. S ezt az alázatot nem a megalázások útján sajátítjuk el. A mindennapi tapasztalat tanít meg korlátaink felismerésére. Pl. egy hozzánk közel álló lény halála: el tudom fogadni, el kell fogadnom, hogy eltávozott? Vissza tudom hozni? Egy napon én is meghalok? Korlátba ütközöm, az ember körülhatároltságába. Elfogadása növeli bennem az alázatot. Az embernek le kell mondani látszólagos felsőbbrendűségéről, képzelte sérthetlenségéről („Engem nem érhet baleset, velem ez nem történhet meg...”), arról a meggyőződéséről, hogy „én jobb vagyok, mint mások”. Így építhet ki az ember környezetével egészséges kapcsolatot. Amikor tud már egyszerűen önmaga lenni, akkor szolgálja valóban a társadalmat. Nem az orvos, az ügyvéd, az igazgató stb. szerepét játssza, hanem mer önmaga lenni s adott hivatásában másokat szolgálni. Ez az alázatos ember otthon van a világban, két lábon áll a valóság talaján, egészséges derűvel tekint önmagára és környezetére.

Amikor az ember elfogadja önmagát, olyannak, amilyen, derűs önmagával ajándékozta meg környezetét. Ha nem felejt el: joga van arra, hogy tévedjen és hibákat kövessen el, életében több lesz a derű és vidámság, kevesebb a féltékenység, könnyen teremt kapcsolatot és kevésbé szenved a szégyenkezéstől. Az alázatos ember szereti az életet, mégpedig korlátaival együtt, mer és tud önmaga lenni, végső soron boldog.

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról)

Jézus világosan megszabja, nemcsak tanítványainak feladatait, hanem életcélját is. Egyrészt tanítaniuk kell minden — elérhető — nemzetet, népet.

Ez az Egyház állandó missziós feladata — a világ végezetéig. Ha részben, vagy egészben feladná e küldetés teljesítését, megszűnne Jézus Egyháza lenni. Visszasüllyedne az önápolgatás szintjére.

Nem kínálatként, nem is kívánság gyanánt, parancs szintre emeli Jézus a tanítványok életcélját — másrészt. Parancs esetén nincs „de és miért”, legfeljebb a megvalósítás mikéntjéről lehet — Isten előtt megállva — beszélni.

Ha ma sokan (legfeljebb) egy kínálatként (a sok közül) fogadják és értékelik a Jézus által rajzolt életet, az az Egyház önértékelésére és önmegvalósítására is vezet(het) negatív fényt...

ÜRNAPJÁRA

Az Úr testének és vérének ünnepe (május 30)

„A kovásztalan kenyér első napján, amikor leszokták vágni a húsvéti bárányt, megkérdezték Jézust tanítványai: ... Hol készítsük el számodra a húsvéti vacsorát?” (Mk 14,12)

Készülődtek az ünnepre a tanítványok. Nem gondolták, hogy a kovásztalan kenyér ószövetségi ünnepének beteljesedését élék meg Jézus újszövetségi áldozatában. Ünnepelni akartak, a valóság ünnepi szépek, mély értelműek...

Tudták: Jézus is akar ünnepelni. Együtt akartak ünnepelni vele. Jézus lesz a főszemély az ünnepen. — Nálunk ki a főszemély?

Korabeli szokás szerint a családfő — egyben házigazda is többször — vezeti az ünnep szent cselekményeit. Tíz-tizenkét ember vesz részt a húsvéti bárány elköltésében. Jézus a tanítványok családfője volt. A tanítványok a család tagjai... És nálunk?

AZ ÉVKÖZI 9. VASÁRNAPRA (június 2)

Egy szombaton Jézus vetések között járt. Tanítványai ütközben tépdessni kezdték a kalászosokat. A farizeusok erre megszólították: „Nézd, olyat tesznek szombaton, ami tilos”. (Mk 2,23—24)

Árgus szemekkel figyelték a farizeusok Jézust, tanítványaival együtt. Mint a nép hitének és vallásának hivatott őrei, (egyik) legfontosabb feladatuknak vélték: vigyázni, betartja-e Jézus, betartják-e tanítványai az ő szokásaik — és szájjuk — szerint magyarázott egyházi előírásokat, törvényeket?

Az engedetlen, büntelkötető tanítványok ellen Jézushoz fordulnak orvoslásért. Figyelik, rendre utasítja-e Jézus tanítványait és egyáltalán, hogyan reagál a „bűnös” tette?

Egyben megróvás is ez Jézus számára. Ki nem mondottan tartalmazza a fedést: emiatt neked kellett volna rájuk szólnod. Az Istenember rendreutasítása szent kötelességük. A mai farizeusoknak is...

Fejős Ottó

Ki kell nyitni a kapukat

AZ EGYHÁZ MISSZIÓS KÜLDETÉSE — MIÉRT SZÜKSÉGES AZ EVANGELIZÁCIÓ? — IDŐSZERŰ-E MÉG A MISSZIÓS TEVÉKENYSÉG?

A címben felvetett kérdések sokakban felmerülhetnek, de élénken foglalkoztatják a mai keresztény társadalmat, annál is inkább, minthogy az év elején (január 22-én) közzé tették II. János Pál pápa 8. enciklikáját, a „Redemptoris Missio” kezdetű missziókról szóló enciklikát. Cikkünkben a missziós problematikát csak általánosságban érintjük, leginkább az enciklika első fejezete nyomán, amelynek címe: „Jézus Krisztus, az egyetlen Üdvözítő”.

Az egyház egyetemes küldetése — olvasható mindjárt a bevezető sorokban — a Krisztusba vetett hitből születik. Egyedül a hitben érthető meg és nyerhet igazolást az egyház evangelizáló missziós tevékenysége. A modern kor változásai és bizonyos teológiai felfogások terjedése következtében felmerül a kérdés: a mai keresztények körében időszerű-e még a missziózás, nem helyettesíti-e azt a vallásközi párbeszéd? Nem elég-e az, hogy segítjük az emberi előrehaladást? A lelkiismeret és a szabadság tiszteletben tartása nem zár-e ki minden térítési törekvést? Nem üdvözülhet-e az ember bármilyen vallásban? Miért szükséges tehát a misszió? Ezekre a kérdésekre keres először is választ az enciklika, amikor a Szentírás alapján megvilágítja Isten egyetemes üdvözítő szándékát, illetve Jézus Krisztus üdvözítő szerepét, Jézusét, aki az egyetlen közvetítő Isten és az emberek között. A missziós tevékenység sürgőssége a Krisztus által elhozott élet radikális újdonságából fakad: ez az új élet Isten ajándéka, és azt az embernek szabadon, hittel be kell fogadni, ha meg akarja valósítani Krisztus szerinti hivatását...

Az ideológiák nevében kiontott sok vér, az Isten nélkül új emberiséget építeni akaró politikai rendszerek megtapasztalása után tudjuk, mivé lesz az ember Isten nélkül. A zsinat a vallás-szabadságról szóló nyilatkozatban leszögezte, hogy az emberi személynek joga van a vallásszabadsághoz, és hogy az embereket nem szabad alávetni a kényszernek vallási kérdésekben: nem lehet arra kényszeríteni őket, hogy lelkiismeretük ellen cselekedjenek, vagy megakadályozzák abban, hogy törvényes határok között lelkiismeretük szerint cselekedjenek. De Krisztus szeretete és hírdetése, ha a lelkiismeretek tiszteletben tartásával történik, nem sérti az emberek

IMÁDSÁG A GYŰLÖLKÖDŐKÉRT

*Én Jézusom, te nem gyűlölted őket,
A gyűlölőket és a köpködőket.*

*Szeretted ezt a szomorú világot
S az embert, ezt a nyomorú virágot.*

*Te tudtad, hogy mily kereszt az élet,
És hogy fölöttünk csak az Úr ítélhet.*

*Szelíd szíved volt, ó, pedig hatalmas
Nagyobb volt, mint mit földi birtok adhat.*

*A megbocsájtást gyakoroltad egyre,
Míg égbe szállni fölmentél a hegyre.*

*Ma is elégszer hallod a magasban
A gyűlölet hangját, amely égbe harsan.*

*A gyilkos ember hangját, aki részeg,
S a szertetet szavát feszítené meg.*

*Én Jézusom, most is csak szánd meg őket,
A gyűlölőket és a köpködőket.*

*Most is bocsáss meg nekik, mert lehet,
Hogy nem tudják tán, mit cselekszenek.*

Juhász Gyula (1883–1937)

szabadságát. A hit szabad csatlakozást kíván. Az egyház ezt a hitet felkínálja az emberek sokaságának, akiknek *joguk van abhoz, hogy megismerjék Krisztus misztériumának gazdagságát.* Az egyháznak fokoznia kell ebben a történelmi pillanatban missziós lendületét. A zsinattal azt is kell hirdetnünk, hogy az értelemmel és szabadakarattal megáldott embereknek — mivel személyek —, *erkölcsi kötelességük, hogy keressék az igazságot, először is azt, ami a vallásra vonatkozik, és mihelyt felismerték az igazságot, el kell azt fogadniok és hozzá kell szabniok életüket.* Miért kell tehát evangelizálni? Mivel megtapasztaltuk, hogy a Krisztusnak való megnyílás az igazi szabadság...

Az üdvösségről és a misszióról olyan felfogások vannak, amelyek lefokozók, antroponcentrikusak (emberközpontúak), csak az emberek anyagi szükségleteire vannak tekintettel; az Ország eszméje szekularizált lesz, a transzcendens kizárásával csak a társadalmi-politikai felszabadításért folytatott küzdelem iránt érdeklődnek. Egyesek szerint az egyháznak csak olyan értékeket kell hirdetni, mint a béke, igazságosság, testvériség és mellőzni Krisztust és a hozzá való megtérést. (Nyilvánvalóan a pápai körlevél bizonyos felszabadítás-teológiák egyoldalúságára céloz.) Más elméletek pedig — melyek teocentrikusoknak nevezhetők — előtérbe helyezik a teremtést és Isten ősi, minden népnek adott kinyilatkoztatását, de hallgatnak a Megváltás misztériumáról. Az így értelmezett Isten Országá végül is kiküszöböli Krisztust és az egyházat, egy bizonyos feltételezett múltbeli „egyházközpontúsággal” szembeni visszahatásként. De a kinyilatkoztatás szerint Isten Országát nem lehet elválasztani sem Krisztustól, sem az Egyháztól; nem lehet szembeállítani a Krisztusban hozott üdvösséget az egyházi igehírdetéssel és tanúságtétellel.

A Szentlélek az egyház egész missziójának főszereplője. Ma is jelen van az egyházban és tagjaiban: serkenti, vezeti és missziózásra sarkallja őket. A Lélek jelenléte és működése egyetemes, nem ismer határokat a térben és az időben. A Szentlélek, amint a *Gaudium et Spes* zsinati konstitúció tanítja, „mindenkinek módot ad arra — Isten a tudója miképpen —, hogy a húsvétitkában részesedjék”.

A mai világ vallási helyzetét látva egyesek azt kérdezik, hogy *van-e még értelme* a különleges értelemben vett missziós tevékenységről beszélni, vagy inkább azt kellene mondanunk, hogy az egyháznak egyetlen küldetése van, amely mindenütt egyforma. Ha azt mondjuk, hogy az egész egyház missziós, ezzel nem akarjuk kizárni azt, hogy létezik a pogányok körében végzett sajátos miszió. A pogányok körében végzett miszió sajátos feladat, *nem szabad összekeverni másfajta evangelizáló munkával.* E missziós feladat óriási, az egyháznak számos külső és belső nehézséggel kell szembenéznie megvalósításában. A misziós munkának különféle környezetei és alkalmi vannak: földrajzilag főleg Afrika és Ázsia, a társadalom bizonyos rétegei (elvárandólok, fiatalok, nyomorban élők, nagyvárosok), kulturális környezetek: médiák, az igazságosság és a béke előmozdítása, a kultúra világa, a nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatok...

Ki kell nyitni a kapukat Krisztusnak mindenfelé!

Az elnyomott népek segélykiáltása

A SZENTATYA HÚSVÉTI ÜZENETÉBŐL

A húsvét: ez a nap a fény, az erő, a reménység napja, mely elűzi a földet fenyegető sötétséget, azt amely nemrég újra ráborult az emberek közösségére: amikor az erőszakos támadást és a nemzetközi jog megsértését választották; amikor a népek közti feszültségeket a háálthozó háború által akarták megoldani; amikor a balti tengertől a földközi tengerig és a világ más vidékein is hiába emelték fel szavukat a népek, amelyek elvárják saját önazonosságuk és történelmük tiszteletbentartását; amikor nem tettek meg mindent, hogy elhárítsák az ébenség könyörtelen fenyegetését, amely egész népeket sújt Afrikában, pl. Szudánban és Etiopiában; hogy megállítsák ugyanazon földrészén, főképp az Angolában, a Mozambik, Libéria és Szomália területén dúló háborúkat és gerilla-harcokat, amelyek még tovább gyengítik a már úgyis kritikus körülmények közt élő népeket.

De Krisztus legyőzi a sötétséget és megmutatja az embernek hivatása teljes méltóságát. Támadj fel hát vele napjaink emberisége! Akkor képes leszel szeretettel fogadni el az életet, fakadásától kezdve természetes alkonyáig. Erélyesen megakadályozod majd a szegények kiszákmányolását. Nemet mondasz a nyereszkeskedő fegyverkereskedeleme s helyette olyan terveket támogatsz, melyek a valódi szolidaritás jegyében az egész embert szolgálják.

Tomašek prágai érsek utódja

A Kelet-Európában és Kelet-Közép-Európában a közelmúltban lefolyt politikai változások előidézői és főszereplői közt jócskán találhatók egyházi vezető-egyénségek nevei. Mindszenty hercegprímás, Márton Aron gyulafehérvári püspök, Wyszinski bíboros lengyel prímás, Stepinac Zágráb, és Beran Prága bíboros érsekei hősies ellenállásukkal, a börtön és megburcoltatás vállalásával kétségkívül előkészítették a kommunista diktatúrák bukását. Ők maguk nem láthatták meg ezt a napot. Az egyetlen, aki ennek a küzdelemnek minden fázisát végigélte, saját bőrén tapasztalta és akinek megadatott, hogy megérje a győzelmet is, és akit nem halála után fognak rehabilitálni, hanem már életében osztályrészül jutott ez az elégtétel, Prága 91 éves érseke, František Tomašek bíboros. Életrajzát már megírták és még többször meg fogják írni, mint a lelki ellenállás jelképét, akinek legalább olyan szerepe volt az átalakulásban, mint Csehszlovákia jelenlegi elnökének, Václav Havelnak. Ha szobrot akarnának állítani a rendíthetetlen hitnek és következő elvűségnek, Tomašek bíboros alakja szolgálhatna mintául.

A pápa most elfogadta a kora ellenére lelkiileg még mindig acélos főpap lemondását, mert immár olyan személyt nevezhetett ki utódjául, aki méltóan fog haladni a megkezdett úton. Miloslav VLK, az új prágai érsek, Česke Budejovice egy évvel ezelőtt kinevezett 59 éves püspöke ugyanis fiatal kora óta végigjárta azt a kálváriát, amely Tomašek bíboros életére és működésére is rányomta a bélyegét. Őt is zaklatták, mert minden tilalom ellenére rendszeresen foglalkozott az egyetemista fiatalsággal és közvetlen, kedves modora, életszerű elmélkedései miatt közkedvelté vált. Nyolc évig mint utcaseprő, ablaktisztító dolgozott, miután a kommunista hatóságok megvonták működési engedélyét. De ez

Figyelj, napaink emberisége az elnyomott népek oly hosszú ideig elhanyagolt törekvéseire, amilyen a palesztinai, a libanoni, a kurd népé, amelyek a létezés jogát követelik méltóan, igazságosságban, szabadságban; jogos követelések ezek, amelyeket évről évre hiába hangoztattak újra meg újra. Ne félj megadni mindenkinek, hogy szabadon vallja meg vallásos hitét. Rád is gondolok, Albánia szeretett katolikus közössége, Te, aki bü maradtál Krisztus evangéliumához, állj talpra, indulj el termékeny idők felé.

Erről a helyről, az Egyház szívéből, arová mindenholnan érkeznek a fájdalom segélykiáltásai, Hozzátok fordulok, nemzetek felelősei, a történelem e nehéz órájában: halljátok meg a szegények szavát! Csak olyan nemzetközi rendre, amelyben a jog és a szabadság mindenki számára oszthatatlan, épülhet a mindenki által óhajtott társadalom. Segítetek Afrika, Ázsia, Latin-Amerika népein, amelyek szabadabb és demokratikusabb társadalmak után vágyódnak. Legyen teljes az ember tiszteletbentartása, hiszen Isten képmása ragyog fel benne. Minden sértés a személy ellen, egyben sértés Isten ellen is, aki az emberrel tartós és hűséges szövetséget kötött...

Szítsátok fel újra a reményt, testvéreim széles e világon Krisztussal, aki a mi Húsvétünk, minden lehetséges. Krisztus előljár a mi jövőnkben.

a cseh főváros új főpásztorának egyéniségét még csak megérlette.

Ezzel a döntéssel nemcsak egyházi síkon záródik egy korszak. A 13 esztendő, amelynek folyamán František Tomašek mint érsek állt a prágai egyházmegye és a csehszlovák egyház élén, a szenvedés és a reménység évei voltak az egész ország számára. Most az újjáépítés évei következnek az egyház számára is. És ehhez nem kevesebb energiára és éleslátásra lesz szüksége Prága 35. érsekének, mint amellyel nagy elődje rendelkezett.

F. M.

EGYHÁZI IRÁNYÍTÁS A KERESZTÉNY PÁRTOKBAN?

Mindenek előtt le kell szögezni határozottan, hogy a kereszténydemokrácia mint politikai erő és mozgalom sehol a világon nem áll egyházi irányítás vagy befolyás alatt. De nyilvánvalóan minden országban annak az egyháznak a hívei tömörülnek mögötte s annak a vallási felfogásnak elvei jutnak kifejezésre benne, melyek az adott országban leginkább érvényesülnek. Így pl. Olaszországban a katolicizmusé, míg német földön a protestantizmusé.

Magyarországon is felvetődött a kérdés olyan formán, mintha az új Kereszténydemokrata Néppárt a katolikusok gyűjtőhelye, egyféle politikai platformja lenne. Ez azonban tévedés. A párt már megalakulásakor kijelentette, nem felekezeti alapon működik, minden keresztény embert szívesen lát, sőt azokat is, akik valamilyen oknál fogva nem hívők, de a párt politikai módszereivel és céljaival egyetértenek. Lényegében tehát ökomunikus alapon áll. Minthogy azonban Magyarországon a népesség kétharmada katolikus és csak egyharmada protestáns, így nyilvánvaló, hogy a párt vezetői közt is több a római katolikus, mint a protestáns. Ideálképpnek lehetne tekinteni pl. a holland Kereszténydemokrata Pártot, amely két párt egyesüléséből, egy protestáns és egy katolikus szervezeteiből alakult és példásan működik ma is. „A kereszténység: kultúra is — az együttélés és a megértés kultúrája“.

B. B. A.

GYERMEKEKNEK

A család jövő nélkül?

ket, nem szeretett itt a földön. Hanem azért, mert mindkettőt nagyon szeretete. De amíg itt a földön élt, helyhez kötött volt. Zsidóországban élt, ott ismerték, ott halt meg. De Ő az egész világért halt meg, minden eljövendő emberért, mindenkiért, hogy mindenki üdvözljön, hogy mindenki eljuthasson az Atyához úgy, ahogy Ő — ezért az Ő helye mostantól az Atya mellett van.

De hallgassatok csak, mit mondott a tanítványoknak! Az evangélium felolvasásánál megismétli a miséző atya: „Menjete az egész világra, hirdessétek az evangéliumot mindenkinek, hogy higgyenek és üdvözljenek!”

Testvérekim, ne üljetek ott a padban a templomban olyan kényelmesen! Ez az üzenet mindnyájunknak szól, kicsiknek és nagyoknak, mindazoknak, akik hisznek az Úr Jézusban!

Hogyan tudjuk hirdetni az evangéliumot mi? Azt már hallottátok: az „evangélium” szó azt jelenti, hogy „jó hír”. És aki birtokában van a jó hírnek, aki eszerint él, az boldog, derűs és másokat is igyekszik boldoggá tenni.

Hát nem szép feladat ez mindannyiunk számára?! Jónak lenni, Jézus szíve szerint élni, boldognak lenni — és másoknak is példát adni, másokat is az Isten Szíve szerinti életre vezetni, együtt menni Jézus felé — ez a mi feladatunk, ez a mi apostolságunk!

Testvérekim, legyetek Jézus jó hírének boldog, vonzó hirdetői!

Ebben a hónapban, 12-én ünnepeljük azt, hogy az Úr Jézus felment az Atyához. Nem azért, mert nem szeretett min-

FIATALOKNAK

Ha pünkösdvásárnap figyelték a szentmise olvasmányaira, nagyon érdekes dolgot fedezhettek fel — nekem legalább is új és érdekes volt. Tegyétek meg, egyszer olvassátok el előre az olvasmányokat — de fordított sorrendben. Kezdjétek az evangéliummal: János (20, 19—23) elmondja Jézus első megjelenését tanítványai előtt, húsvétvasárnap este, akik bezárkóztak, mert félték. Békességet kívánt nekik, majd így szólt: „Amint engem küldött az Atya, én is úgy küldelek titeket... Vegyétek a Szentlelket!” és rájuk lehelt.

Érdekes, ugye? Ezek szerint a tanítványok már Jézus feltámadásának estéjén megkapták a Szentlelket!

séph G. Donders-nél olvastam: a húsvétkor kapott Lélek azért nem tudott hatni, mert a tanítványok félték. Félték az emberektől az utcán, félték az őket körülvevő világtól, félték saját maguktól.

Igy hát pünkösdkor nem a Szentlélek eljövételét ünnepeljük tulajdonképpen, hanem azt, hogy a Lelket már nem tudta bennük visszatartani a félelmük, hogy villámlás és mennydörgés közepette betöltötte szívüket és lángnyelvként megjelent fejük fölött. Nem csak kívülről jött ez a tűz, hanem belülről, a szívükből. És végre megmozgatta őket.

A 2. olvasmányban, a szentleckében (2 Kor 12, 3b—7) Pál megmagyarázza:

És most, 50 nap múlva és Jézus mennybemenetele után az első olvasmányban, az Apostolok cselekedetei (2, 1—11) ugyanezt a helyzetet mutatja nekünk. Mintha nem történt volna semmi. Megválasztották ugyan Júdás helyére Mátyást — de semmi eseményről, cselekvésről nincs tudósítás. Együtt vannak, imádkoznak — talán még az ajtók is ugyanúgy be vannak zárva, mert félnék.

Ha megkapták a Lelket, miért nem változtak meg?

Egy német elmélkedési könyvben, Jo-

„Nem mondhatja senki: 'Jézus az Úr' — csak a Szentlélek által”. Tehát az Úr Lelke indít cselekvésre bennünket, csak a szentlélek által élhetünk, működhetünk Krisztusban, Krisztusért. De a Lelket nem csak magunkért kapjuk, sőt! „A Lélek megnyilvánulásait mindenki azért kapja, hogy használjon vele!” (12, 7).

Ha ezt a gondolatot komolyan végiggondoljátok, alighanem ugyanazt látjátok meg ti is, ami bennem felöltött: Mi is olyanok vagyunk, mint az apostolok. Évekkel ezelőtt, a bérmálásban mi is

A „TITKOS NEVELŐK”

Gondterhelten, néha a kétségbeesés, vagy legalább a kilátástalanság határára mondják el a szülők felnövő gyermekekkel gyarapodó gondjaikat. Abban megegyeznek, hogy a növekvő generáció számára elfogadható és követhető perspektívák szükségesek, cél és irány, de legalábbis — ahogy mondják — útjelzők.

E probléma-körben több részterület található, amelyeket — folytatásokban — igyekszem feldolgozni. A jövőbeli kétségek a külföldön élő szülőket is nyugtalanítják — ők ebben a „kétség-környezetben” élnek. Anyaországunkban az átállás okoz többrendbeli nehézséget. A kommunizmus negyven éves „felépülése” több síkon mindent leépített.

A károk kiküszöbölése erkölcsi, lelki tartalom, szellemi vonalon egy — vagy több — generáció idejét és munkáját veszi igénybe. Ezenkívül a nyugaton észlelhető jelenségek feltűnnek — vagy rátornek — a Magyarországon élő szülőkre, fiatalokra: külön-külön, vagy egyszerre. A problémákkal, jelenségekkel nekik is meg kell küzdeniük. Ahol még nem akut a baj, ott sem árt felkészülni a nehézségekre.

Az első terület „titkos nevelő”, a környezet hatása a gyermekekre. Eddig a valamennyire intakt családok, ahol a szülők a televízió kivételével szaktítottak időt egymás meghallgatására és komolyan vették egymást, azaz beszélgettek gondjaikról, fel tudták dolgozni gyermekeikkel és a serdülőkkel az iskolából, baráti körből, vagy az utcáról hozott nézeteket, véleményeket, hozzáállásokat és ítéleteket. A családnak itt egy állandóan gyakorolt ellenőrző funkciója van, a

fiatalok — ha megértő a légkör a családban — elsősorban újdonság, érdekeség gyanánt elmesélik a kapott, hallott véleményeket és nézeteket. Másodsorban közlik velük, hogy most ez az ő véleményük, mert jobbal, mélyebb belátással — nem beszélve megalapozottságról — nem rendelkeznek. Az itt fel nem tett kérdések így hangzanak a szülők felé: mi a ti véleményetek, meglátásotok erről? Továbbá: tudtok-e jobbat adni e helyett? Van-e elfogadható (a fiatalok érettségi és képzettségi fokát tekintve) korrektúrátok számomra? Ha véleményeteket az inkubációs idő elteltével — a szellemi emésztés is időbe kerül — magaménak vallom, tudom-e képviselni azt társaim előtt kudarc nélkül?

Az első megbeszélés(ek) alkalmával tehát a szülőknek kell maguk között tisztázni, milyen e tekintetben a családi kommunikáció, a családi élet? Elbírja-e a családi légkör a „titkos nevelő” által teremtett megterheléseket és feszültségeket? Fel tudja-e időnként folyamán — oldani a feszítő és feszülő erős érzéseket, zavaró hatásokat és téves elgondolásokat — megoldásokat gyermekeikben és egymás között?

Fontos alapvető szempont a szülők szellemi és vallási képzettsége, mely sok kérdésben eleve megalapozott választ és felépítést tud nyújtani kérdés és megkérdőjelezés esetén. Szellemi képzés alatt nem diplomát értek, hanem a közmondásos „józan paraszti ésszt”, a felmerülő nehézségek fogadásában és az ellenlépések megválasztásában.

Szóltam a „rendben lévő” család — nem kevés — problémájáról. Folytatjuk következő számunkban a család saját nehézségeivel.

— F. O. —

Kárpátalja meglátogatása és megsegítése

Nyári ifjúsági utunkat idén a Kárpátalján élő magyarság meglátogatásának és megsegítésének szenteljük. Felkeressük a magyar határ közelében levő ősi magyar városokat: Ungvárt, Munkácsot, Beregszászt, Nagyszöllőst és a környék magyar falvait, amelyekben mintegy 20 ezer magyar honfitársunk él rendkívül mostoha viszonyok közt. Megsegítésükre gyűjtést kezdünk, július elején külön autóbust indítunk Münchenből a beérkezett adományokkal. Amire különösen nagy szükség van: szeretnénk minél több ételmezt (konzerveket), ruhaneműt, cipőt (12—18 éveseknek), gyógyszert (pl. fájdalomcsillapító,

megfázás elleni tablettákat), magyar nyelvű ima- és szépirodalmi könyveket magunkkal vinni.

Útvonalunk: Első állomásunk Bécs. utána Esztergom, ahol megkoszorúzzuk Mindszenty hercegprímás sírját. A festői Dunakanyarban a környéki cserkészekkel 3 napos táborozáson veszünk részt, majd Budapesten át Debrecenben találkozunk az ottani fiatalokkal, átvesszük a Magyarországon gyűjtött adományokat. Július 11-én megyünk át a magyar határon és lépünk Kárpátalja földjére. Ungváron 4 napig tartózkodunk s a Kárpátaljai Magyar Kultúregyesület szervezésével bejárjuk a történelmi nevezetességeket, közben magyar néptánc és néptánc tanulást és bemutatót tartunk. Hasonlóan 4—4 napot tartózkodunk Munkácson, Beregszászon és Nagyszöllősen is. Szállásunk általában vendégszerető magyar családoknál lesz.

Július 22-én érkezünk vissza Debrecenbe. További úticélunk Pécs, Veszprém és Keszthely, mindenütt együtt-táborozás a helyi cserkészcsapatokkal.

Kárpátaljai utunk és a szükséglet szentelő testvéreink megsegítése, — sajnos — nem kis összeget emészt fel (autóbusz, benzín, ételmezt stb.), mindez meghaladja a mi anyagi lehetőségeinket, ezért kérjük a jölelőkü adakozók segítségét, hogy szép terünket siker kónonázza.

*

Pénzbeli juttatásokat az alábbi kontóra kérjük elküldeni: Förderer der Ung. Pfadfinder e.V., Postgiro München, Nr. 1314 19-804, BLZ 700 100 80. (Kívánságra „Spendenyugtát küldünk!”) Egyéb adományokat Németországban ugyancsak a Förderer der Ungarischen Pfadfinder e.V. címére: Oberförhringer Str. 40, 8000 München 81. ☎ (089) 9 82 80 53. — Svájcban: Fam. Hargitai Lajos, Gutstr. 224, CH-8055 Zürich. ☎ 0041 / 1 492 72 46.

A Magyar Cserkészbarátok Egyesülete nevében

Kölley György lelkész, az egyesület elnöke

megkaptuk a Szentlelket. És mi is félünk az emberektől az utcán, félünk a bennünket körülvevő világtól, félünk a bennünk lakozó Lélektől. A Lélek mélyen a szívünkben van, bizton őrizzük és vigyázunk, hogy meg ne mozduljon. Mert tudjuk: ha feltör belőlünk, meg kell változunk — és minden megváltozik bennünk és körülöttünk. Ezért őrizzük törvények által, szabályok és irányvonalak által, hagyományok által. Ha a Lélek mélyen bezárva lakozik bennünk, nem vállalunk semmi rizikót, nem kísérletezünk, nem becsüljük túl az erőnket, nem megyünk túlzásba — élünk szépen nyugodtan.

Ezt gondolták, ezt hitték az apostolok is. — De egyszer nem tudták az Isten erejét visszatartani, kitornt belőlük — és mielőtt tudták volna, mi történik velük, ott álltak az utcán, ott álltak a világban, amelytől félték — és hirdették a Megfeszítettet, tanúságot tettek arról, hogy „Jézus az Úr!”

Hogy belőletek is így kitorjjon a Lélek, és hogy használjatok segítségével másoknak, hogy tanúi és munkatársai legyetek az Úrnak — ezt kívánom nektek pünkösdkor! **Julika néni** (Bécsből)

Útban Európa felé...

A MAGYAR PAX ROMANA – KMÉM KONGRESSZUSA MAGYARORSZÁGON

A fenti címszó jegyében rendezte meg a *Katolikus Magyar Értelmiségi Mozgalom* — *Pax Romana* 33. kongresszusát, amelyet idén első ízben Magyarországon, Győrött, illetve Pannonhalmán április 1-e és 6-a között. Az 1947-ben „Katolikus Magyar Diákszövetség” néven Münchenben alakult mozgalom céljává tűzte ki összefogni a Nyugatra menekült fiatal magyar értelmiséget, hogy világnézeti képzés, a magyar kultúra és magyarságtudat ápolása révén megtartsa azt kereszténynek és magyarnak. A KMÉM évente húsvét hetében különféle témák jegyében tartja találkozóit, négy évenként ökumenikus jelleggel, az *Evangeliumi Ifjúsági Szövetség* és a *Protestáns Magyar Szabadegyetemmel* közösen.

Az idei kongresszus célja, megvitatni és elősegíteni Magyarország beilleszkedését az új Európába, amelytől és amelynek fejlődésétől négy évtizeden keresztül el voltak vágva. A program ennek megfelelően a demokratikus Európa politikai, társadalmi, lelki és gazdasági szerkezetét igyekezett bemutatni és azt kritikusan elemezni.

A kongresszus megnyitójaként a győri Bencés Gimnázium templomában *Vár-szegei Asztrik*, esztergomi segédpüspök, pannonhalmi főapát a „*Veni Sancte*” homíliájában mutatott rá azokra az evangéliumi erényekre, a húsvéti feltámadás hitéből táplálkozó hitre, amelyek a keresztény ember személyiségének meghatározó jegyei, és közéleti munkásságában is vezérlik.

Az első előadást, a kedd reggeli elmélkedés és *Galambos Gyula* építész-mérnök (Basel), a KMÉM jelenlegi elnöke bevezető szavai után *Brunner György* kölni egyetemi tanár tartotta „Alkotmányosság és jogállam Nyugaton” címmel. Ezt követte délután a „Parlamentáris demokrácia a polgári társadalomban” témájú értekezés, amelynek előadója *Gábor Dzsingisz* holland földművelésügyi államtitkár volt.

Szerdán délelőtt a nap programján *Mustó István* egyetemi tanár (Berlin) „Érdek és érdekképviselet Európában” című előadása szerepelt, majd *Vincze*

András, a müncheni SZER munkatársa beszélt a sajtó és a médiák szerepéről Nyugaton. Délután *Parragi László* szociológus, újságíró (Zürich) „A hit a második világban” —, utána *Morel Gyula* jezsuita, az innsbrucki egyetem szociológiai tanszékének vezetője „Az Egyház a nyugati társadalomban” címmel tartotta meg rendkívül érdekes előadását.

Csütörtökön a kongresszus résztvevői Pannonhalmát látogatták meg, ahol *Rita Waschbüsch*, a német Katolikusok Központi Bizottságának elnöke beszélt a világiak hivatásáról és felelőségéről az Egyházban. A délutáni kolostor megtekintése kapcsán *Sulyok Elemér*, a pannonhalmi Hittudományi Főiskola tanára „Magyarország keresztény gyökerei”-ről tartott eszmefuttatást.

Pénteken *Mándy Pál*, a belgiumi Leuven-La Neuve egyetem tanára a „*Re-rum Novarum*” kezdetű szociális enciklikát idézve kezdte előadását, részletesen kifejtve a szociális piacgazdaság működésének elvi alapjait és összefüggéseit. Az Európai Közösség brüsszeli főbizottságának tisztviselője, *Nagy Péter* azokat a lehetőségeket és előnyöket vizsgálta, amelyekre Magyarország számíthat az Európai Közösséghez való társulásával, illetve tagságával.

A szakmai rész befejezéseként szombaton *Czigány Imre*, ugyancsak az Európai Közösség főbizottságának tisztviselője, a Kongresszus rendezője, tartotta meg „Magyar perspektívák az ezredforduló küszöbén” című, nagy tetszést kiváltott előadását.

A kongresszus tanulmányi programja kerekasztal-beszélgetéssel ért véget. A vitavezető *Skultéty Csaba*, nemzetközi jogász, közíró, a KMÉM volt elnöke a találkozó alaptémáját boncolgatta. A beszélgetésben és vitában résztvettek *Andrásfalvy Bertalan* művelődésügyi miniszter, *Cserháti Lajos* a KMÉM volt elnöke Franciaországból, *Gábor Dzsingisz* holland államtitkár, *Kovács K. Zoltán* újságíró, a SZER volt szerkesztője, *Pozsgay Imre* és *Mécs Imre* országgyűlési képviselők. A két és fél órás beszélgetést a több mint 400 hallgató feszült érdeklődéssel és elismeréssel kifejező ismételt tapsal honorálta.

A gazdag kulturális műsorban *Faragó Laura* székely és csángó népdalokat és balladákat szólaltatott meg, rajta kívül a Genfben élő *Lökkös Antal* író és *Erkel Eszter* Zürichben élő zongoraművész, valamint a *Bencés Gimnázium népi zenekara és táncsoportjának* bemutatója szerepelt.

A kongresszusra 12 országból 329 állandó résztvevő érkezett, közülük többen Romániából, Szlovákiából, Kárpátaljáról és Jugoszláviából. Ezen kívül ke- reken 180 volt az „átmenő hallgató”.

Reggelként *Békés Gellért* bencés, a római Szent Anzelm Egyetem tanára, a KMÉM lelkesze tartott elmélkedést. Ugyancsak ő mondott homíliát a kongresszust bezáró *Te Deum-on* a bencések templomában. (M. K.)

A KONGRESSZUS ZÁRÓNYILATKOZATA

A KMÉM — az európai *Pax Romana* testvéri közösségében — egész története során arra törekedett, hogy összefogja és munkájában az itthoni és a nyugati világban élő magyarság megtalálja egymást és felismerje azt a lelki és szellemi közösséget, amelynek a történelmileg megosztott nemzetet össze kell fognia.

A mozgalmat most az itthon élő magyar értelmiség körében kívánja tovább építeni. Ebben a munkában máris több magyar katolikus szervezet, diákmozgalom és közösség kíván részt venni.

A nyugati világban dolgozó magyar *Pax Romana* ezután is támogatja a mozgalom hazai kibontakozását, a magyar *Pax Romana* törzsének azonban idehaza kell kifejlődni és megerősödni. Mégpedig nem csak Magyarország határain belül, hanem az egész kárpát-medencei magyarság körében. Ugyanakkor a *Pax Romana* nemzeteket összefogó testvéri-

ségének keretében, együttműködve a szomszédos népek keresztény értelmiségi mozgalmival, szolgálja az új történelmi útra lépő közép-európai nemzetek kölcsönös kiengesztelődését.

A *Pax Romana* hazatérésével érvényre igyekszik juttatni a keresztény és a magyar értékeket. Evangéliumi és bibliai szellemben szolgálja a társadalmi és politikai türelmet és a párbeszéd minden irányban nyitott készségét. Egy európai értelmiségi mozgalom résztvevőjeként pedig arra törekszik, hogy a magyarság saját hazájában, saját történelmi és kulturális értékeivel csatlakozzék az európai népek családjához és tegye gazdagabbá ezt a közösséget.

Ezekhez a törekvésekhez kérjük az egész magyar értelmiség támogatását.

Győr, 1991. április 6.

Népiskola-alapító a XVII. században

DE LA SALLE SZENT JÁNOS (1651 – 1719)

„Miért akar Ön lemondani magas egyházi rangjáról?” — kérdezte nemesi származású kanonokjától 300 évvel ezelőtt a reimsi érsek. — „János, hogy tehetsz ilyesmit? A családi házba fogadod a szegény és egyszerű tanítókat, velük együtt élsz?” — így méltatlankodtak előkelő rokonai s megszakítottak vele minden kapcsolatot.

De La Salle János egész élete volt a felelet ezekre a kérdésekre s életművét végigkísérő minden akadályra és nehézségre. Nemesi származású szülők elsőszülöttjeként született 1651-ben Reimsben. Pappá lett, majd a székesegyház kanonokjai között örökölte egyik nagybátyja stallumát. Egy alkalommal fölkereste őt egy egyszerű vidéki tanító, ki a szegény gyermekek számára ingyenes iskolák létesítésének tervével foglalkozott, s ehhez kérte pártfogását és segítségét. János jóindulattal és megértéssel fogadta, a segítséget nemcsak ígérte, hanem teljesen magára vállalta az egész ügyet. S hogy egészen a nemesi tervnek szentelhesse magát, lemondott a kanonok rangról, egyszerű tanítókat gyűjtött maga köré, tovább képezte, oktatta, lelkiileg vezette őket, napirendet és életszabályokat írt számukra. Hogy teljesen nekik, valamint az egyik reimsi plébánián létesített ingyenes népiskolának élhessen, ideiglenesen — előkelő rokonai felháborodására — saját házába fogadta, majd 1682-ben külön házba költözött velük, megosztva szegényes életüket. Gazdag családi örökségét is egy éhínség idején szétosztotta az éhező szegények közt. Az első ingyenes népiskola jó híre terjedni kezdett, egyre több plébános kérte Jánost, hogy küldjön tanítókat és létesítsen tanulási lehetőséget a szegény gyermekek számára ingyenes iskolában. Tanítók is egyre többen csatlakoztak hozzá s közülük a három legkiválóbbal 1691-ben letette a három szerzetesi fogadalmat: szegénység, tisztaság, engedelmesség és ezekhez ő hozzácsatolt még kettőt: a szegények ingyenes tanítása és a Társulatban való állhatatosság fogadalmát. Alakuló társulatának De la Salle János a Keresztény Iskolák Testvérei nevet adta. 1719. április 7-én bekövetkezett halálakor már nemcsak Reimsben, hanem Franciaország más vidékein, Párizsban, sőt Rómában is tanították a testvérek a nép gyermekeit ingyenes iskolákban általános ismeretekre, hitre, s nevelték őket vallás-erkölcsös életre.

A szabályokat XIII. Benedek pápa 1725-ben hagyta jóvá, Keresztény Iskolatestvérek néven szerzetes-kongregációvá nyilvánította a Társulatot.

Az eltelt 300 év alatt a szerzet mind az öt földrészen elterjedt s az eredeti célhoz mindmáig hű maradvány (elsősorban a nép gyermekeinek ingyenes iskolákban való oktatása a legegyszerűbb ismeretekre, vallásra), működési körét manapság már a tanítás-nevelés minden módjára és lehetőségére kiterjeszti: kollégiummal vagy nélküle működő általános iskolák, középiskolák, ipartanulói-iskolák, főiskolák (iparművészeti főiskola Belgiumban), egyetemek (USA-ban), gyógypedagógiai otthonok, árvaházak stb. — Hazánkban Budapesten (XII. Istenhegyi út 32.) volt általános iskolájuk kollégiummal; Homokon (Szolnok megye) menhelyi gyermekek otthona, általános és ipartanulóiiskola műhelyekkel; Szegeden volt a tanulmányait végző fiatal testvérek rendháza. Homokon volt egyúttal a magyar noviciátus is.

Az alapítót XIII. Leó pápa 1900-ban avatta szentté, ünnepét akkor május 15-re tette, a naptárreform óta pedig április 7-én emlékezik meg róla az egyház.

Szent — pedagógus — iskolareformátor. Rangról, vagyonról lemondva önkéntes szegénységben élt együtt a szegény tanítókkal. A nép érdekében kezdeményezett nagy művét sokan ellenséges szemmel nézték, nehézségeket támasztottak, de Istenhez kapcsolt lélekkel, sokszor éjjeleken át is imádkozva minden akadályt legyőzve folytatta és megvalósította nagy művét: állami intézkedéseket messze megelőzve ingyenes iskolákat létesített a nép gyermekei számára. — Megreformálta a tanítási módszert: az eddigi latin helyett az ország nyelvén kezdte tanítani az írás-olvasást; az eddigi egyenkinti tanítás helyett bevezette a csoportos, mai nevén osztálytanítást; az iskolai munka egységesítése céljára „Iskolai vezérfonal” címmel pedagógiai szakkönyvet írt a tanítók számára; tanítóképzőt létesített a tanítók szakszerű felkészülésének biztosítására.

Érdemeinek méltányolásaképpen XII. Pius pápi 1950-ben De la Salle Szent Jánost „A Tanítók Védőszentjévé” nyilvánította.

Nagy J. Kolos FSC (St. Georgen, Ausztria)

ARANYÁG

Katolikus gyermekújság

Ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizethető adomány formában devízászám-lára (MHB 407-5096-941-41). Levelezési cím: Aranyág, Előpatak u. 35. Budapest, H-1118. Telefon: 00361 182 0794.

TOLLHEGGYEL

„*Diurnus*” — *Bodor Pál* tollából pamflet jelent meg a *Népszabadság* 1991. február 19-i számában. „*Sokasodunk*” címmel figurázza ki a tényt, hogy megalakult a Katolikus Újságírók Szövetsége Magyarországon. Ezek után — úgymond — várja, hogy megalakuljon a református, evangélikus, baptista stb. újságírószövetség, és még sok más, de mind értelmetlennek feltüntetett szövetség(ecskék).

Nem is az a baj, hogy gúnyolódik, hiszen mindenkinek joga van a saját gúnyjához, mind pedig saját szellemi gúnyjához.

A szabadság és a választás szabadsága idején az ember még gúnyjának tárgyát is szabadon választhatja.

Nem azt írja meg, amit gondol, illetve mondani akar. Az egész írás arról szól: megalakult ugyan a fent nevezett Szövetség: „jó, ha van, de minék” alapon. Legálábbis az ő szemében. (Ez nekünk nem baj.) Másrészt: mit is tudhatnak, vagy alkothatnak a katolikus újságírók, világi, vagyis profi kollégáik mellett? A gondolatsor tetsszerű szerint folytatható.

Megmondom őszintén: többet vártam tőle (nem gúnyban). Lehet, hogy túl sokat.

F. O.

Hírek a Kastli gimnáziumból

Március közepén 15 tagú diákcsoporttal a Gyulán rendezett „Adj emberséget az embernek — adj magyarságot a magyarnak” címszó alatt irodalmi és történelmi vetélkedőn vettünk részt. A döntőbe 11 magyarországi és 5 külföldi magyar gimnázium került be előzetes írásban beadott irodalmi témájú versenyreferátummal. Diákjaink e munkájukkal a zsűri első helyezéssel különdíjat nyertek el. A döntőben külön választották a magyarországi iskolákat a külföldiek-től. A külföldiek közül a második helyen végeztünk. Ez azért is elismerést érdemel, mivel az ajánlott kútfők csupán negyed részét a verseny előtt 2 héttel kaptuk kézhez, így ilyen eredményre nem is számíthattunk, de diákjaink a szó szoros értelmében „kivágták a rezet!” A Városi Színházban megtartott díszesten néptáncos diákjaink pedig elsőprő sikert arattak. Ezután Galántára látogattunk, ahol szintén működik magyar gimnázium. Kollegiális eszmecsere és egy közös kulturális rendezvény után mindnyájan egészségesen és tapasztal

talatokban gazdagon tértünk vissza régi jó kastli várunkba.

Pár nappal később érkezett a jó hír, hogy az „Europäischer Wettbewerb”-re beadott pályázataink közül 5 diákunk bajorországi győztes lett. Immáron részt vesznek a szövetségi versenyeken is.

Szalay András igazgató

*

FELVÉTEL A KASTLI GIMNÁZIUMBAN AZ 1991/92-ES TANÉVRE

5–13. osztályos tanulók számára magyar nyelvű oktatás német érettségivel, német, angol, francia / latin nyelvek magasfokú elsajátítása kezdő tanfolyamokkal kiegészítve. Délután kötelező stúdium felügyelettel. Énekkar, néptánc, faragás, barkácsolás, sport, szakkörök a kulturális élet és a szabad idő színvonalas kihasználására.

Kastl, 1991. április 8.

UNGARISCHES GYMNASIUM

— Neusprachliches Gymnasium —
staatlich genehmigt

MAGYAR GIMNÁZIUM, D-8455 KASTL

LAPSZÉLRE

Hazai lapokban olvasgatva került előm nemrég a Pesti Hírlap egy kis kurzív cikke. „Veszélyes varázsszavak” volt a címe és a nők — Keleten és Nyugaton egyaránt dívó — „önmegvalósításáról” elmélkedett bátor, kissé (?) ironikus tónusban. A cikk néhány passzusára jobban odafigyeltem. Ezeket idézem: „... Az utóbbi évtizedeknek, ha van bűne és elszámolnivalója, akkor azt úgy hívják: felbúvás a női önmegvalósításra. Nők, ne legyetek többé a konyha rabjai, törzsetek ki, ne mossatok gatyát, ne főzzetek! Menjetekek helyette, valósítsátok meg önmagotokat! ... Húzzatok nadrágot! Helyetek van a bűdös presszóban, ragadjátok meg a konyakosüveg nyakát, görnyedjetekek az irodákban, és menjetekek el szolgálni a Közértektek! Csak nem lesztek továbbra is ostoba konyhatündérek, gyermekkel vesződő rabszolgák? Hódítsátok meg az egyetemeket, mert nincs izgalmasabb nő egy épületgépészmérnökönél. Ezt a javaslatot tette a szírihangú szocializmus, amelynek nagyon is szüksége volt az olesó, tömeges, felszabadításának téveszméjébe szédült női munkaerőre. A sok nő rohant és emancipálódott. Erre rímelt a milliós példányszámú, nőknek szóló lap évekig folyó nyílt uszítása: 'Lázdaj fel! Ne törd a férjed és a család zsarnokságát! Válj el! Tied a lakás, a gyerek és a tartásdíj'. A szívós munkának kétségtelen eredménye lett: a nők itt állnak jobbára elfásultan, kényszerűen elszorított munkahelyükön, elváltan, üresen, becsapottan, boldogtalanabban mint valaha.”

Ezekután a cikkíró (végre ideírom a nevét: Seszta Ágnes) a jószerevel házon és családon kívül felnőtt szülőkre, a „rágógumin kérődző leánykákra és diszkóbajnok ifjakra”, no meg „a kultúrált válsásokat” propagáló bírókra is sort kerítve, a maga részéről így végzi: „En szívesen meghirdetném a tartós házasságok jelszavát. Lebessen végre egy család is életcél... A legmagasabb szinten kell tudatosítani, hogy gyermekegyilkos anyákkal, utcára csapott 'nyakbankulcsos' gyermekekkel nem lesz szebb a jövő.”

— Úgy bizony — mondom én is. Sem a szegény Magyarokban, sem a jólétben fuldokló Nyugaton.

— síjő —

Hírek - események

Az Osservatore Romano cikket közzétette Antonio Mattiazzo páduai püspök nagyböjti felhívásáról, miszerint minden páduai pap ajándékozzon magyarországi paptestvéreinek egy magyar nyelvű Breviáriumot. A páduai és esztergomi egyházmegye között ugyanis — a kelet-európai változások nyomán — testvéri kapcsolatok alakultak ki. Mattiazzo püspök járt is Magyarországon, Paskai László bíboros-primás és Seregély István érsek pedig Páduában. A magyar nyelvű Breviáriumot egy páduai nyomda adja ki tízezer példányban. Az első kötetet a pápának szeretnék bemutatni augusztusi magyarországi látogatása alkalmából.

*

A Nemhívók Pápai Tanácsa, Paul Poupard bíboros elnökletével, tartotta meg közgyűlését 50 püspök és szakember részvételével. A tanácskozás „A boldogság keresése és a keresztény hit” témájáról értekezett. Magyarországot Lukács László piarista és Horváth Tibor jezsuita, torontói filozófia professzor képviselte, mindketten mint konzultánsok.

*

Esztergomban a városi önkormányzat visszaadja a katolikus egyháznak a Szatmári Irgalmas Nővérektől elvett zárdát, amelyben most állami iskola működik. Az épület az 1992–93-as tanévtől kezdve katolikus általános iskola céljait szolgálja.

*

Marcel Lefebvre érsek, az egyháztól elszakadt tradicionalista mozgalom feje március 25-én, 85 éves korában a svájci Martigny-ben elhunyt. Az érsek, mint köztudomású, nem fogadta el a II. Vatikáni Zsinat egyes döntéseit, különösen a vallásszabadságra és az ökumenizmusra vonatkozókat, elvetette a liturgikus reformot, az anyanyelv használatát a latin helyett és a zsinatot a pápával együtt eretneknek bélyegezte. Azáltal, hogy a pápa engedélye nélkül püspököket szentelt, kiközösítés alá esett, mert ezzel szakadár egyházat hozott létre. Április 2-án temették el Ecône-ban, az általa alapított tradicionalista központban.

*

Március közepén tartotta Bécsben az európai Karitás Szervezetek Szövetsége ezévi konferenciáját, amelyen most először voltak jelen a Közép- és kelet-európai

Cserkészélet

AZ EURÓPAI CSERKÉSZEK REGÖS TÁBORA

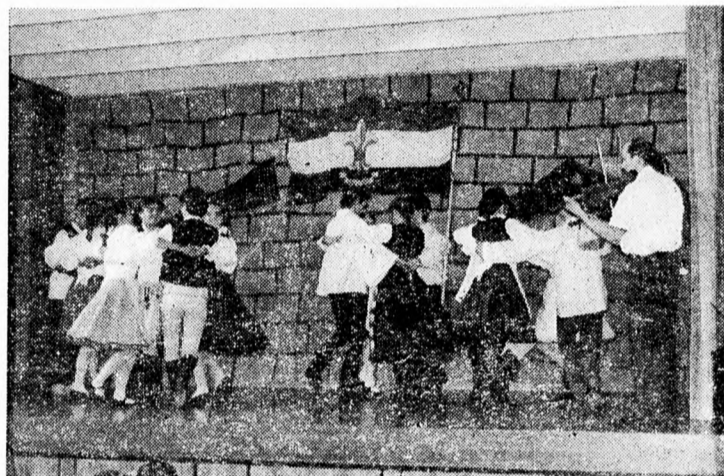
Idén tizenkettszert gyűltek össze az európai magyar cserkészek a húsvéti Regös tábort. Ezúttal Pforzheim-Dillweissenstein-ben volt a tábor az Enz folyó kanyarulatában egy ősi vár romjai között megbúvó ifjúsági szállóban.

A mai magyar cserkészéletünket az külső- és belső meg elsősorban más nemzeti cserkészletektől, hogy nagyobb hangsúlyt fektet a nemzeti és népi kultúra ápolására. Ehhez segít hozzá legjobban a regös cserkészlet. A gyerekek így közelkerülnek a néphez, hagyományaikhoz, hiszen ez nemcsak ismeretterjesztésből áll, hanem népi kulturális értékek gyűjtéséből is. Ez külön-

SIKERÜLT MEGSZEREZNI

A Magyar Cserkészpark Egyesület-nek több éves munka után sikerült a magyar cserkészek számára Nyugat-Európában egy 10 hektáros területet megvásárolni, ahol cserkészeink számára szándékoznak ott-hont biztosítani. A telek a Kastl-i Magyar Gimnázium szomszédságában van. Következő nagy feladat a park kiépítése, elsősorban egy barakk felállítása. Ehhez kérjük olvasóink és minél több magyar támogatását. A bíróságilag bejegyzett és közhasznúknak nyilvánított egyesületnek befizetett adományok az adóból leírhatók.

Az egyesület ez úton mond nyilvánosan is köszönetet Valentiny Géza prelátnak, aki nagy kitartással támogatta a fiatalokat és akinek segítségével nélkül a te-

A regös tábort befejező előadásról

nös élmény a gyermekek számára, és ezáltal is erősödik magyarságtudatuk.

Mivel a Regös tábor mindig a húsvéti szünetben van, így alkalom adódik a húsvéti ünnepkör népi és egyházi szokásainak megismertetésére. Húsvét vasárnapján ökumenikus istentiszteletet tartottunk.

Ez a tábor „Szék”-kel, az erdélyi Mezőség régies vonásait megőrző hagyományairól, népviseletéről, zenéjéről, táncrendjéről híres nagyközségről foglalkozott. Regös táboraik mindig egy magyar tájegységet dolgoznak fel néprajzi szempontból, szokásait, zenéjét, táncait, énekeit.

Mindig vannak vendégelőadók is, akik a vidék szakértői. Az idén Márkus Erzsébet iparművész, grafikus tanította a hímzés és szőnyegszövés mesterségét. A nagyon nehéz székly táncokat György Károly és Konthur Adrienn, a tájegység énekeit Konthur Mária és Radics Éva tanították. A Pendely együttes egyik tagja, Bartha Sándor, pedig a vidék népzenejével ismertette meg a résztvevőket. Esténként regös tábortűzeken, táncfázson, regös video-vetítéseken vehettünk részt.

Szokásunkhoz híven tábortunk befejezésékként a tanultakból záró diszeloadást tartottunk a helyi evangélikus egyház színháztermében, amivel nagy sikert arattunk a magyar és német vendégeink előtt.

Jancsó Jeromos, ref. lelkeszt. cst.

pai karitás szervezetek küldöttei. A Magyar Karitást Várszegi Asztrik (azóta) pannonhalmi főapát, a Magyar Püspöki Kar titkára, valamint dr. Frank Miklós, a Püspöki Kar karitás-megbízottja képviselte. Az összejövétel a Nemzetközi Karitás (Caritas Internationalis) május végén Rómában sorra kerülő közgyűlésének előkészítését szolgált, de tárgyaltak az új tagszervezetek, így a magyar Karitás problémáiról és nem utolsó sorban a menekült kérdérről. Az Európai Karitás William Kinney stockholmi segédpüspök személyében új elnököt választott.

*

A Szentatya megbízásából március végén szentszéki delegáció járt Albániában, hogy felvegye a kapcsolatot az immár szabadon működő albán katolikus egyház vezetőivel és a polgári hatóságokkal.

*

A vatikáni sajtóiroda közlése szerint a Szentatya május 10-e és 13-a között

ület nem került volna magyar kézbe. A kiscserkészek számára épülő barakkhoz komoly adományokra van szüksége az egyesületnek. Bankszámla: Bay. Hypo-Bank München, Kto.: 4410401881, BLZ 700 200 01.

K. L.

AKADÁLYVERSENY

A Nyugati Magyar Cserkészszövetség Európai kerülete 1991. június 15–16-án rendezte meg Kerületi Akadályversenyét, amelyre meghívja a csapatparancsnokok által jelölt örsöket. „Az idén nagy örömről az akadályversenyünk — írja a meghívóban dr. Grynaeus Péter vezetőtisz — kerületünk várva-várt új cserkészparkjában, a Kastl melletti festői fekvésű Mennersbergen létesült Hárshegy Cserkészparkban tartjuk. A Cserkészpark Egyesület áldozatos munkája során sikerült ezt a területet megvenni. Ez lesz ezentúl akadályversenyünk állandó helye. Akadályversenyünk ugyan nem a cserkészpark hivatalos avatása, de kerületünk cserkészeinek honfoglalása lesz”. A verseny témája Szent László király, akit a krónikák és mondák leírásából közelről ismerhetünk meg és szívünkbe zárhatunk.

Jelentkezési határidő: 1991. május 25. Dr. Grynaeus Péter, Blumenstr. 5, D-6943 Birkenau címén. Közelebbit tőle tudatsz meg.

esedékes portugáliai apostoli útja során ellátogat a portugál fennhatóság alatt lévő Azori szigetekre és Madeira szigetére. Fatimába május 12-én érkezik, azon a napon, amelyen tíz évvel ezelőtt Ali Agca merényletet követett el ellene azt állítva, hogy a bolgár titkosszolgálat megbízásából cselekedett.

*

A romániai püspökök először jelentek meg „ad limina” látogatáson Rómában. A Szentatya kifejezte örömét, hogy 40 év után lehetőségük nyílt beszámolni egyházmegyéjük helyzetéről. Arra is emlékeztetett, hogy egy esztendeje minden romániai egyházmegye élére megyéspüspököt nevezhetett ki. A pápa a romániai főpásztorokkal együtt mondott szentmisét, amelyen román és magyar egyházi énekek hangzottak el.

*

II. János Pál pápa még ebben az évben, október 12 és 21 között apostoli látogatást tesz Brazíliában, ahol 10 várost keres fel.

Az élet könyvéből

AUSZTRIA

Bécs: Keresztelések: **Németh Tibor** és **Bencsics Akos** Florián a húsvéti vigília ünneplése (március 30) keretében, április 6-án pedig **Pintér Patrick** részesült a kereszttség szentségében.

*

Fehérvárasnap, április 7-én búcsúztattuk **Padányi Erzsébet**-et, aki a lelkészség keretében dolgozott különféle feladatokban és most nyugdíjba ment. Elsősorban a cserkészekkel foglalkozott, akiket közel 30 éve vezetett. Egy egész generáció került ki a kezei alól. Kiváló pedagógiai érzéssel, nagy tudással s igazi cserkész magatartással tette emlékeztető müködését. A cserkészek nagy számmal vettek részt a hálaadó szentmisén és köszönték meg hálás szívvel, hogy a Gondviselés nekik adta Erzsébetet. Ugyancsak a seniorokkal is odaadón, nagy szeretettel foglalkozott és tudott segítségükre, szolgálataikra lenni. Isten áldását kérjük további munkájára is és ehhez kívánunk jó erőt, egészséget is, hogy másokat is irányíthasson a Legfőbb-Jó, Urunk felé. Ad multos annos.

H. Gy. (Bécs)

Linzi: Február 16-án a Magyar Otthon kápolnájában eskették **Popovici János** és **Forró Angéla** jegyeseket. Nem alaptalan az a megállapítás, hogy korunkban a házasság intézménye válságban van. Sok házasság nagyon is törékeny alapon nyugszik. De az is igaz, hogy a keresztény szellemű házastársak házassága nincs válságban. A lelképásztornak öröme, ha ilyen jegyeseket esket, mint amilyenek János és Angéla is. Az Úr van jelen otthonukban. Lakóhelyük templomú magasztosul.

*

Borda György tanár, a gráci „Christiana Hungaria” egyesület elnöke, március 9-én, a „Központi Szövetség” közgyűlése után, Bécsben, 74 éves korában hirtelen elhunyt. Március 20-án volt a temetése a Központi Temetőben. Az evangélikus plébános, azután Nyers atya és Marton Rezső búcsúztatta. Képviselőt és koszorút küldött a temetésre az osztrák tartományfőnök, volt munkaadója: a Szakszervezet, továbbá a Központi Szövetség és a Grácban működő magyar egyesületek.

PLÉBÁNOSI JUBILEUM BERNBEN

Bensőséges ünnepély keretében köszöntötték hívei **P. Cserháti Ferenc Kálmán**t, a berni Magyarok Nagyasszonya r. k. missziós egyházközség plébánosát 25 éves munkássága alkalmából a svájci fővárosban. 1966 januárjában kapott megbízatást a Bern kanton területén élő magyarok lelki gondozására. Ma a Jura kanton is működési területéhez tartozik.

Cserháti atyát 1953-ban szentelték pappá Esztergomban. A budapesti egyetemen nyelveket tanult és 1958-ban szerzett gimnáziumi tanári diplomát. 1965-ig az esztergomi ferences gimnáziumban tanított, majd rendje az Egyesült Államokban kívánta új munkakörrel megbízni. Útközben, rövid Burg Kastl-i tartózkodása alatt, érte el Msgr. Pfeiffer Miklós, az akkori svájci magyar főlelkész, meghívása Bernbe. Itt Vay Andor berni magyar plébános munkáját kellett továbbfolytatnia, aki autószerencsétlenség áldozata lett. Rendje engedélyével P. Cserháti azonnal átvette a berni misszió vezetését. A magyar hívek és különösen az ifjúság hamarosan szívébe fogadta az új lelkészt. Mint cserkésztestvezető megalapította a „Kodály Zoltán” cserkészcsapatot, amely ma is aktívan részt vesz a vallási ünnepélyek rendezésében. Cserháti atya nemcsak plébános, hanem tanácsadó az idegenrendészeti ügyekben, szociális munkás, börtönlelkész és szerkesztő egy személyben. Állandó rózsafüzér-imacsoport, teadélutánok a hölgyeknek, betegek és öregeket látogató szolgálat, nagyszabású segélyszervezet a hazai szegények részére stb., mind az ő nevéhez fűződnek. 1986-ban Bernben emlékművet állítottak az 1956-os hősök emlékére. Évenként vezet zárándoklatot 1500 hívének svájci és külföldi zárándokhelyekre, mint Lourdes, Róma, Máriacell vagy a Szentföld.

A jubileumj ünnepélyen dr. Csizmás Mihály elnök megnyitóját után dr. Lakatos János tb. elnök mondott ünnepi beszédet. Az óhazából dr. Ódor László, az új berni nagykövet köszönte meg a jubileum munkásságát, aki nemcsak kereszténynek, hanem magyarnak is nevelte két és fél évtizeden át a hívek gyermekeit. Bern kanton Synodalmat-já nevében Irene Bäch-

Borda György a háború alatt orosz nyelvet tanított a Ludovikán, s a háború után, mivel az 1947-ben halálraítélte Jány Gusztáv vezérezredes beosztottja volt, a Népbíróság 5 évi börtönrre ítélte. Ausztriába az 1956-os forradalom leverése után került. Mivel több nyelven beszélt, a menekült tábor parancsnokhelyettese lett, majd Grácban az „Erzherzog Johann” szálloda főnökének jobbkeze. Ezen keresztül lett a szállodai alkalmazottak szakszervezetének elnöke és tagja a munkabíróságnak. 1958 óta volt tagja, végül elnöke a „Christiana Hungaria”-nak. Jelszava volt: „Az új hazát szolgálni, de a régít nem felejtetni”. Ebben az értelemben végezte áldásos munkáját az egész magyarság javára.

Mayer Rudolf főtítká.

NÉMETORSZÁG

Frankfurt: A kereszttség szentségében részesült **Pintér Mátyás**, P. Antal és Horváth Katalin fia. Imádkozzunk érte, hogy növekedjen bölcsességben, szeretetben és jó egészségben.

Köln: **Küpper Christiane**, március 30-án a nagyszombati szertartás ünnepélyes keretei között és a hívek nagyszámú részvételével elnyerte a **szentkeresztiséget**. Növekedjen testben és lélekben Isten és a szülők boldogságára.

München: **Halálozások: Portik Erzsébet**, született 1908. október 16-án, Csíkszenttamáson, meghalt: 1991. március 12-én Münchenben. Temették március 15-én, a Westfriedhofban. — v. Szaniszló Júlia, született: 1952. július 20-án Nagyváradon, meghalt: március 25-én Münchenben. Temetése március 28-án volt az Ostfriedhofban. — Nyugodjanak békében!

A **szentkeresztiségben részesültek: Batuska Bettina**, B. János és és Dobos Ildikó leánya, Karlsruheban. — **Fuger Eduard**, F. József és Wilhelm Cecilia fia, Mannheimben. — **Moser Richard Attila**, M. Ferenc és Csabó Éva fia, Saarbrückenben.

Haláleset: Merk Imre, élt 62 évet, meghalt Mannheimben. — Nyugodjék békében!

ler, a külföldiek bizottságának elnöke méltatta P. Cserháti érdemeit. Az ünnepélyen résztvettek a berni református testvérek képviselői is, mint **Antal Béla** tiszteletes, a Márkus templom plébánosa és **Péter Iván** berni magyar református lelkész, aki beszédében kiemelte a berni magyar missziók ökumenikus együttműködését. Végül **Bajzát Ottó** cserkész segédtiszt tolmácsolta a cserkészek háláját a nagyvonalú támogatásért és a szép, emlékeztető táborozásokért.

MC

ÖKUMENIKUS TALÁLKOZÓ DEBRECENBEN A PÁPALÁTOGATÁSKOR

A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának küldöttsége dr. Kocsis Elemér tiszántúli református püspök vezetésével, valamint a Magyar Orthodox Egyház esperes adminisztrátora, dr. Berki Feriz, március 13-án tárgyalást folytatott a Magyar Katolikus Püspöki Karral a pápalátogatásról. A tárgyalásról közös nyilatkozatot fogadtak el, amely többek között megállapítja: „Az egységre való törekvésnek kiváló alkalma lesz, ha az Ökumenikus Tanács tag-e gyházaikhoz tartozó hívek és pásztoraik a katolikus egyház híveivel és II. János Pál pápával közös imádkozásban könyörögnek az Egyház egységéért, népünk gyógyulásáért, a vajdó emberiség békességéért, gyermekeink és ifjaink jövőjéért”. A nyilatkozat aláírói szerint ennek a történelmi eseménynek legméltóbb helye a debreceni református Nagytemplom. „A Krisztus-hívők egységét szívügyüknek tartó híveket az ország bármely részéből és a külföldi testvéreket is szeretettel várjuk erre az alkalomra” — így a nyilatkozat.

M Á J U S

Tavas, tavasz, dél tengerén túl
Vigadsz, mi meg leverten várunk.
Borult az ég. Most sem akar még
Kizöldülni kopár határunk.

Ó, szép tavasz, jöjj! Már a lelkünk:
E napraforgó, fényre áhít.
Csüggedt lelkünkben játszd el újra
Az ébredés örök csodáit.

Ó, szép tavasz, lobogva ronts be!
Pattantsd föl szirmát a virágnak!
Külömben nem lesz, mit vigyek majd
Holnap — május lesz — Máriának!

Harsányi Lajos (1883—1959)

Hírek — események

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) „Itt élned, halnod kell!” jelszó szellemében ünnepelte meg alakulásának második évfordulóját Ungváron március 1—3-ig. A közel 500 „külföldi” vendég e jubileumot az összmagyarság seregszemléjévé változtatta, amelyet ily formában a Kárpát-medence egyetlen egy országában sem lehetett volna megrendezni. Vasárnap az Avantgard Stadionban a hálaadó ökumenikus istentiszteleten a helyi és magyarországi református és görögkatolikus papság mellett jelen volt Tökés László nagyváradi püspök, dr. Cserháti Ferenc müncheni és Molnár Ottó párizsi lelkész.

*

Nemzetközi tudományos konferenciát rendezett Budapesten (február 22-én és 23-án) a „Pro life” = „Az életért!” elnevezésű mozgalom. A konferencián: az élet kezdete, a család szerepe, a természetes családtervezés, az eutanázia és az abortuszkérdés problémái szerepeltek. A magyar előadókön kívül, amerikai, olasz és jugoszláv szakértők vettek részt a megbeszéléseken. A konferenciát Surján László népjóléti miniszter nyitotta meg és Várszegi Asztrik püspök, a Magyar Püspöki Kar titkára zárta be.

*

A volt keletnémet tartományokban a jelenlegi 14—16 éves korosztály 80 százaléka nincs megkeresztelve.

II. JÁNOS PÁL PÁPA LÁTOGATÁSA MAGYARORSZÁGON

Augusztus 16. péntek:

11.30: Érkezés a Ferihegyi repülőtérre: hivatalos üdvözlések.

15.30: Szentmise az esztergomi bazilika előtti téren, az ország papjainak és szerzeteseinek részvételével.

20.00: A Parlamentben találkozás a Köztársaság elnökével és a kormány tagjaival.

Augusztus 17. szombat:

10.00: Szentmise a Pécs-pogányi repülőtéren. 17.45: Budapesten, a Magyar Tudományos Akadémia vári székházában találkozás a kultúra és tudomány képviselőivel.

19.15: Az Apostoli Nunciatúrán fogadás a diplomáciai testület tagjainak.

Augusztus 18. vasárnap:

10.00: Máriapócsön görög katolikus szentmise.

17.00: Debrecenben, a református nagytemplomban ökumenikus imádság a testvéregházak képviselőivel.

20.30: A pápa budapesti szálláshelyén a magyar izraelita közösség képviselőinek fogadása.

Augusztus 19. hétfő:

10.00: Szentmise a szombathelyi repülőtéren. 17.15: Budapesten, a Mátyás-templomban a kispapok és szerzetesnövendékek fogadása.

19.00: Találkozás a fiatalokkal

Augusztus 20. kedd:

8.15: A Szent István bazilikában találkozás a betegekkel és az öregekkel.

9.15: A Szent Jobbot kísérve indulás a Hősök terére.

10.00: Szent István-napi ünnepi mise.

13.30: A Magyar Katolikus Püspöki Kar ünnepi ülése a Szentatya elnökletével.

Délután hivatalos búcsúztatás a Ferihegyi repülőtéren, elutazás a MALEV különgépével.

Az Öböl-háború miatt elmaradt müncheni

M A G Y A R B Á L

1991. május 11-én, szombaton

20.00 órai kezdettel a HOTEL BAYERISCHER HOF dísztermében lesz megtartva. Felvilágosítás a (089) 53 17 85 telefonszámon 19.30-tól 21.00 óráig.

A Diákszövetség Müncheni Csoportja
— Bálrendezőseg —

Apróhirdetések

Budán, kertés társasházban, kétszobás összkomfortos panorámás lakás garázzsal tartósan kiadó. ☎ O-Berlin 212 46 62, vagy 436 04 64.

39 éves, magyar, barna nő, 170/63, káros szenvedélyektől mentes, korrek férfi ismeretségét keresi 45 éves korig. Jelige: „Magyar”.

26 éves magyar fiatalember, esztergályos, Passau környékén mindennemű munkát elvállalna. (Hivatásos jogosítvány van.) „Kamill” jellegére a kiadóba.

A Balatonról 35 km-re, a gyógyfürdőtől 6 km-re Nemeskeresztúron kastélyszerű luxus-ház eladó. A házhoz 7000 m² telek tartozik, melyből 3000 m² parkosított. (Grill, kősztal, szobor, elől kökerítés, kovácsolt kapuval.) Minden igénynek megfelelő. (Fekete márvány fürdőszoba, központi fűtés, a konyhában üveg-lapos tűzhely és telefonlehetőség.) Irányár: 140.000.— DM. Érdeklődni: „Ilgényesnek” jellegére a kiadóba.

Újdonság! Megjelent egy videó-kazetta a Magyar Televízió gondozásában, „Keresztény ünnepek” címen, Hollós János rendezésében. A katolikusok világába pillanthatunk be a kazetta segítségével. Egyrészt az egyházi év kiemelkedő nagy Krisztus-ünnepeinek teológiájával, másrészt néhány jeles szent ünnepét idézi meg: Szűz Mária, Nagyboldogasszony-napját, Szent Jeromosét, a szentírás korszakos tudósait. A kazetta ára 72.— DM + 7.— DM portó. Megrendelhető: ADÁMFILM-Videó, Postfach 29, D-5100 Aachen, ☎ / Fax 0241 17 33 55.

Házasság céljából keresem azt a hölgyet, aki vidám, őszinte, hisz a szeretet csodájában és akinek szent a családi otthon. Külföldön élő, 60 éves, 162 cm magas, komoly, értelmes úriember vagyok. Csak Ön hiányzik az életemből. Jelige: „Szivárvány”.

Jelenleg Frankfurtban élő, 43 éves, csinos, fiatalos, emberi értékeket nagyra becsülő nő, 13 éves kislányával keresi házastársát egy nyugodt, szép, családi jövő reményében. „Unsere Zukunft” jellegére a kiadóba.

Élettársat keresek 82 éves korig, 72/167. Telefon: (0511) 82 75 04.

Hét éve Németországban élő, 37 éves, 178 cm magas magyar férfi vagyok. Keresem komoly szándékkal egy hölgy ismeretségét, aki megértésre, szeretetre vágyik. Jelige: „Reménység”.

Devizaterítés ellenében igényes külföldinek több évre bérebeadnam üresen, Szolnok központjában lévő 94 m²-es, 4 szobás, étkezős, III. emeleti összkomfortos lakásomat garázzsal, telefonnal, parabola-antennával, 1991. szeptember 1-től. Dr. Gyetvai Béla, Rózsa Ferenc utca 5. III./7, H-5000 Szolnok. ☎ 36 198.

NAPJAINK MAGYAR TÖRTÉNELME ÉRMÉKBEN

megjelent a sorozat harmadik darabja:

MINDSZENTY EMLÉKÉREM

Mindszenty bíboros-hercegprímás hamvainak végső nyughelyre szállítása emlékére kiadott érem-sorozat. — Vigye otthonába a történelem és kegyelet egy-egy szimbólumát.

Az érem előlapja a hercegprímás arcképét, címerét és a magyar címet; hátlapja pedig kálváriáját ábrázolja; születése, a kommunisták börtönében, az amerikai követésen eltöltött éveit, Máriacell és az esztergomi bazilika között pástorbottal, bíborosi ruhában, egész alakú ábrázolással lába előtt a végleg porba hulló hitetlenség vöröscsillagával.

anyag:	arany	ezüst	ezüst	aranyozott Cu
súly:	9.4 gr	31.1 gr	155.5 gr	150 gr
átmérő:	23 mm	42.5 mm	65 mm	65 mm
finomság:	999	925	925	0.3 mikron
kivitel:	proof	proof	proof	
darab:	1000	5000	2000	6000
ár DM:	395.—	44.—	150.—	24.—

Őn az érmék megvásárlásával nem csak büszke tulajdonossá válik, hanem játékosan adományozóvá is. Az érmék értékesítéséből származó bevétel 5%-át az Ön nevében a „Nyújtás feléje védő kart” Alapítványnak adományozzuk, mely ezt az összeget egy köztéri szobor felállítására fordítja. Az október 23-án avatásra kerülő szobor méltó emléket állít Mindszenty bíboros hercegprímásnak és az őt 1956. október 29-én kiszabadító és ezért kivégzett forradalmároknak. A megrendelt érméket utánvétellel postázzuk. Araink a postai költségeket nem tartalmazzák. Ha az érem nem nyerte meg tetszését, az átvételtől számított 10 napon belül visszavesszük.

A sorozat további darabjai: A megszálló szovjet csapatok kivonulása (június); II. János Pál pápa magyarországi látogatása (augusztus); A trianoni paktum és következményei, a II. világháború és az 1956-os forradalom (október).

Kérjen további információt a magyarországi gyártótól: TRADORG-E KFT, H-1026 Budapest, Endrődi S. út 19/b, Esztergály Előd, Telefon / fax: 0036 1 1764 117.

CSOMAGKÜLDÉS ERDÉLYBE!

Miután a Palatinus-cég ügyintézésében hiányosságok mutatkoztak, a budapesti Máltai Lovagrend Szeretetszolgálatát kérjük meg a csomagküldemények lebonyolítására. Ők ezt Kozma Imre plébános vezetésével szeretettel elvállalták.

- 12 kilós csomagot szállítanak ki a megadott címre (nem postán küldik!)
- Átfutási idő: 4-6 hét.
- A csomag ára: 120.— DM.
- Megrendelhető: Kath. Ungarnseelsorge, „Sonderkonto Erdély”. Kontószám: 1144 99-803. BLZ: 700 100 80.

Életünk adminisztráció.

Adámfi-Videó. — Arcsükenés! Magyar videók 49.— DM-től. Pl. Hannibál; Az enyveskező; Boszorkány a feleségem; Balaton. ADÁMFI VIDEO, Postfach 29, D-5100 Aachen, ☎ / Fax: (0241) 17 33 55.

BÉLYEGGYŰJTŐK!

Minden magyar bélyegét hiányjegyzék alapján szállítunk! — Kérje ajánlatunkat! — Specialitások: Levelek, Ritkaságok, Zepelinrepülések, Tévmomatok, Különlegességek állandó vétele és eladása

Kérje díjtalan készletjegyzékünket. TALAS & PARTNER AG Rosenbergr. 70, CH-9001 St. Gallen

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek

Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebkönyv. \$ 4.— DM 6.—
Az irodalom világa Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vászon kötésben \$ 10.— DM 20.—
Szállításon + portóköltség.

Megrendelhető: az ÉLETÜNK kiadóhivatalánál Oberföhringer Str. 40 D-8000 München 81 W. Germany

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

FÉLBEMARADT REFORMKOR

Miért akadt el az ország keresztény humanista megújulása? 20 koronatanú és közéleti szereplő 38 tanulmánya az 1930-as években kibontakozó széleskörű magyar társadalmi törekvésekről és mozgalmakról. A Katolikus Szemle, Róma, kiadásában megjelent vastkos kötet ára 45.— DM + portó. Megrendelhető az Életünk címén.

RUPP LÁSZLÓ hitese törvényszéki fordító, vállalt fordításokat magyarul németre és németről magyarra. Goethestr. 32, 8000 München 2.

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉRT, STILUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL.

ART

DÉMÉNAGEMENTS S. A.

Szállítási vállalat. Szállítások belföldre és külföldre, tengerentúlra — légiszállítással is — költözökös, bútorraktározás, külföldi szállítványoknál a vám elintézése.

Magyarországra is szállítunk! Az összes keleti és nyugati államokba oda-vissza szállítunk.

Magyarországi képviselőnk: Trans COOP, Honvéd utca 28 H-7400 Kaposvár ☎ 0036 (82) 13 - 877.

Magyaroknak kedvezmény! AET Déménagements S. A.

2 rte du Grand Lancy CH - 1211 Genève 26

Telefon 0 22 / 43 36 32 (magyarul is!) Privát cím: Keresztes László

58 rte de Vervier CH - 1227 Carouge, GE

Telefon 0 22 / 42 98 36 este 7 óra után.

JOGOSÍTVÁNY! TANFOLYAM

ÉS VIZSGA MAGYARUL! Gyors, alapos, eredményes! Tanfolyam teherautóra is! Oktató: Farkas Béla, cím: Fahrschule Schechinger, Lindwurmstr. 60, 8000 München 2. Tel.: 77 66 82

15.00 — 19.00 óráig.

RÁTH MÁRTA, hitese fordító és tolmács, magyar-német és német-magyar fordításokat vállal.

St.-Veit-Str. 6, 8000 München 80. Telefon: (0 89) 4 36 23 50

APRÓHIRDETÉSEK

Cecilia Boucher-Szakolczay, hitese törvényszéki fordító, vállalt franciáról magyarra és magyarról franciára fordításokat. Cím: Rue de Bosquet 7, B-7090 Braine-le-Comte. Tel.: 0032 67 55 39 78.

A pesti belvárosban különbejáratú 2 szoba fürdőszobával, telefon, tévé, reggelivel 50.— DM-ért naponta kiadó. Szobafoglalás: Telefon: 00361 137 4752, dr. Kimmerling, Budapest, Magyar utca 3.

VILLA BALATONFÜREDEN! Teljes komforttal, 6 személy részére egész évben kiadó. ☎ Budapest: 0036 1 11110979, vagy Balatonfüred: 0036 86 42 717.

Budán, közel a Várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazlátogatónak kiadó. Telefon: 01 341 46 24 (Svájc).

Töltsön pár napot exkluzív környezetben Budapesten. A budai vár területén 2 szobás lakás kiadó. Mihalszky, H-1014 Budapest, Országház u. 12. ☎ 00361 164 80 67.

Sárváron, a gyógyfürdőhöz közel, 2 két-ágyas szoba kiadó, fürdőszoba és konyha használatl. Egy szobabér 20.— DM. Térítés ellenében reggelit is adok. Györgyi Márta, Újsziget út 22, I/3, H-9600 Sárvár. ☎ 915, este 7 óra után.

A Vatikáni Rádió adásaiból is ismert hazai „Quodlibet” együttes Betlehemi csillag, Ave Maria és Bach orgonakazettái megrendelhetők. Ára 15.— DM vagy ennek megfelelő valuta (postaköltséggel). Somogyi József, H-3300 Eger, Diéfalut út 1. Megrendelésével, vásárlásával támogassa a pápalátogatás tiszteletére készülő új kiadványaimat, a keresztény kultúra terjesztését a nemzet önmagára találatáért.

Eladó vagy életjáradékra fizethető Kiskunlacháza Kisúnnánál egy 600 □-öles telken lévő kétszintes, fűthető nyaraló, eltolható tetővel rendelkező fűthető úszómedencével. Ár: 75.000.— Sfr. Érdeklődni: Svájc, 031 56 40 32, 17.00 óra után.

A Balaton északi partján, Alsóörsön két-szobás, nagy teraszos, kertés, csendes ház a nyári hónapokra kiadó. Dr. Horváth, H-1116 Budapest, Szigeti Gy. u. 3. ☎ 00361 1811 646.

Négyhetes tírzkönyvezett pulikölykök eladók. ☎ 003161 684 008.

Festői környezetben, Szilvásváradon, 130 m², 3 fürdőszobás lakás eladó. Érdeklődni: Pirocska István, Park u. 9, H-3348 Szilvásvárad.

Keresem azokat a Németországban, Svájcban, Ausztriában élő személyeket, akik ismerik Jung, később János Istvánt. 1902-ben született Székesfehérváron, 1930-60-ig (haláláig) Nagykanizsán lakott és mozdonyvezetőként dolgozott. Segítségüket németesítési ügyben kérem. Kurucsai, D-7000 Stuttgart 80, Ruppmannstr. 5.

„T E T É N Y” Ungarische Spezialitäten — Inh.: O. Bayer —

Kreitmayerstr. 26 - 8000 München 2
Telefon: (0 89) 1 29 63 93 és 4 30 44 98

NYITVATARTÁSI IDŐ: csütörtökön és pénteken 8.30—18.00 óráig, szombaton 9.00—13.00 óráig.

Somlói juh fark	8.90
Balaton olaszrizling	1 liter 5.70
Balaton kélfrankos	1 liter 5.70
Debrői hárslevelű	6.80
Badaacsonyi kélnyelű	7.20
Badaacsonyi szürkebarát	7.30
Soproni kélfrankos	6.80
Villányi burgundi	7.30
Csopaki rizling	6.80
Zöldszilváni	7.30
Tokaji aszú 4 puttonos	16.50
Tokaji aszú 3 puttonos	14.50
Tokaji szamorodni	12.50
Vilmos körtepálinka	24.50
Kecskeméti barackpálinka	27.—
Cseresznyepálinka	24.50
Kosher szilvapálinka	32.—
Beverage Bitters (Unicum)	0.5 liter 16.—
Pick szalámi	1 kg 27.—
Csabal	1 kg 25.—
Gyulai	1 kg 23.—
Házi kolbász	1 kg 22.—
Dísznosajt	1 kg 12.50
Véres májas hurka	1 kg 12.50
Tarhonya, fűszerezve	1/2 kg 3.80
Paprika káposztával	0.7 liter 4.90
Paprika káposztával	2 liter 10.50

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK NAGY VÁLASZTEKBA.

olcsó áron raktárról. Kérje árlistánkat. JOSEF UDVARHELYI ☎ (0 911) 35 79 21 Virchowstr. 45. D-8500 Nürnberg 10

OTP- IKKA AJÁNDÉKSZOLGÁLAT

Forintátutalások: 100.— DM = 4,735.— Ft.
DM átutalások privát devizakontóra.

Rendszeres támogatások átutalása.

ITT-Selectronik televíziók * Ajándéksomagok

Polski Fiat 126 E	7,550.— DM
Skoda Favorit	12,730.— DM
Moszkvics 21412-01	11,100.— DM
Wartburg 1,3 Standard	9,770.— DM

A fenti árak bruttóárak, se külföldön, se Magyarországon nem kell további fizetést teljesíteni!

MAGNUS 6072 Dreieich-Offenthal Postfach 60 11 02 GMBH ☎ (060 74) 6 70 66

Erdélyben, Sepsiszentgyörgyön, családi ház: 4 szoba, fürdőszoba, garázs, gyümölcsös kerttel jutányos áron eladó. Érdeklődni: ☎ (0221) 76 65 73, vagy 76 26 05.

Cserenyaralás: 14 éves fiú Bajáról keres cserétársát Németországban, németül beszélő családnál 1 hónapra, június—július folyamán. Baka, 02106 6 26 80.

Balatonmárián, 4 fő részére önálló, komfortos nyaraló kiadó. Scodnik László, Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 19 A, H-1065.

Frankfurtban élő, 35 éves nő, 2 gyerekkel (2 és 6 éves fiúk) pedagógiai-testnevelés tanári diplomával, 10 éves úszóedzői, 2 éves evezős edzői gyakorlattal keres munkát és lakást. Bárhol — minden megoldás érdekel! Jel-ige: „Mebizható, szorgalmas” a kiadóba.

Kiadó 3 szobás, 65 m²-es lakás erkéllyel Münchenben, max. 3 évre, havi 580.— DM + fűtőköltség. Feltétel: meglévő városi igazolás eme lakásnagyság igénybevételéhez (höchste Dringlichkeitsstufe für Sozialwohnung). Telefon: 7 23 98 07 München.

Ingatlanközvetítéssel, vállalkozások szervezésével foglalkozik Budapest dr. Lakatos István ügyvéd. Tel.: 2297 696 (munkahely), vagy 1328 374 (lakás).

Fodrásznőt keresek Böblingen-i (Stuttgart mellett) üzletembe, aki perfelt vágásban és jól beszél németül. Salen Juhász, ☎ (07031) 2 68 24.

Budapesten a feneketlen tónál 1 1/2 szobás, összkomfortos lakás teljes berendezéssel 5 évre kiadó. Bér 600.— DM havonta. Az összeget előre egyben kell fizetni. Cím: Josef Juhász, D-7032 Sindelfingen 7, Karlstr. 7.

A Velencei tónál Gárdonyban, 2 szoba összkomfortos faház nagy kerttel, teljes berendezéssel igényesnek eladó. Ára: 48.000 DM ill. Forint. Vagy cserélhető 1 1/2 szobás öröklakásra Budapesten a XI., vagy XII. kerületben. Cím: Josef Juhász, D- 7032 Sindelfingen 7, Karlstr. 7.

Megjelent a Katolikus Magyarok Vasárnapja 1991-es évkönyve! Naptár, Eszmék útján, Az ösök nyelvén, Magyar sorsok, Életré váltott evangélium. A kötet ára: 8.— US \$ + 1.— \$ portó. Megrendelhető a KMV címen: P. O. Box 2464, Youngstown, OH 44509, USA. Minden alkalomra kiváló ajándék! Ajándékozza magyar rokonainak, barátainak! Rendelje meg az otthoniaknak!

Tiszakécske; 300 m-re a Tiszától, 50 m-re a Termálfürdőtől, 3 szobás, kertés önálló nyaraló kiadó napi 55.— DM/nap/ház 6 fő részére. Horgász, vízi, motorosnak lehetőségek. — Tanyák, Kecskemét környékén, közel a Kiskunsági Nemzeti Parkhoz, komfortos és anélkül eredeti, hangulatos tanyák lovaglási, koskikázási lehetőséggel, házias kifőzéssel, vagy apartmanszerűen kiadók. Napi 40—70.— DM, 2—4—6 fő részére. — TOM-VOYAGE Utazási Iroda, Kecskemét, Kisfaludy u. 6—8. Fax: 36 76 / 27 620. ☎ 36 76 / 29 844, 32-es, Telex: 61 26 695.

MŰZEUMI RITKASÁG!

Eladó gróf Bethlen István első díszmagyarjának teljes ékszer-kollekciója 1896-ból. — Arany, ezüst, rubin, féldrágák. Kard, övek, csatok, gombok, tartozékok. Eredeti tokban. Ára: 59.000.— DM, plusz Mwst. Válaszokat: Postlagernd, 34 75 61 F. 8000 München 44.

AKAR MÜNCHENBEN EGY JÓL MENŐ BUTIKOT NYITNI?

Én is!
Aktív felelőseket keresek. Válaszokat Postlagernd Nr. 34 75 61 F. 8000 München 44.

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnknel: Joseph DANI, 4408 55. Street NE, CALGARY AB T1Y 4B7, Canada.

A címére küldött csekken feltüntetendő: „Életünk”. Kérjük szíveskedjenek a fenti címre, ne Münchenbe küldeni a csekket. Itt egyenkénti beváltásnál a 40.0 DM-ből 8.— DM-et levonnak a bankban.

Előfizetési díj egy évre 16.— US \$ + 11.— US \$ portó. A lapot továbbra is Münchenből küldjük.

Ö J K Ö N Y V A J Á N L A T A I N K !

BIBLIA, Ó- és Újszövetség 48.—
BALÁSSY — SZEGHALMI: Művészek vallomásai 11.40
FARKASFALVY OCIST: Rilke nyomában. Műfordítások 19.20
GÁL: Dogmatika 34.80
GYERMEKEK IMÁDSÁGA, modern képekkel és rajzokkal 30.—
HAVASY: A magyar katolikusok szenvedései 1944—1989 16.—
HOZSANNA, Ima és énekeskönyv 18.60
INNEN ES TÚL. Versek az Isten-kereső emberről 23.40
KEMPIS: Krisztus követése 15.60
KINDELMANN: Akik látták Máriát 5.40
PROHÁSZKA: Modern katolizmus 50.40
SZACSVAY I. — P. LEGEZA: Kárpátalja. Képes album 78.—
SZANTÓ OFM: Az egyháziügyi hivatal titkái 10.20
SZANTÓ OFM: Várjuk a Szentatyát 10.20
VARILLON SJ ÖNMAGARÓL 10.—

A hazai és külföldi katolikus kiadványokat a leggyorsabban szállítja számlával a Katolikus Magyar Sajtó Munkaközösség, német rövidítéssel KUPA, Distelfinkweg 21, W-8000 München 60. Telefon: (0 89) 8 11 14 24. Telefax: (0 89) 8 14 35 73.

Örömmel küldjük új árjegyzékünket, és várjuk megrendelését.

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Oberföhringer Str. 40, D-8000 München 81

Telefon: (0 89) 9 82 80 52

Felelős Kiadó:

a Magyar Katolikus Főlelkészszög Főszerkesztő: P. Szőke János. Felelős szerkesztő: Fejős Ottó.

Redaktion und Herausgeber: die Ungarische Oberseelsorge. Oberföhringer Str. 40, 8000 München 81

Telefon: (0 89) 9 82 80 52

Telefax: 089 / 480 23 47.

Chefredakteur: P. János Szőke. Verantw. Redakteur: Ottó Fejős.

Abonnement: DM 25.— pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 40.—

ELŐFIZETÉS: Az Életünk a helyi magyar lelkészek terjesztik. Ők küldik szét és náluk is kell előfizetni!

Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

Előfizetési ár egy évre 25.— DM vagy ennek megfelelő valuta

Tengerentúlra légitárral 40.— DM Lapzárta minden hónap 15-én

Hirdetéseket csak 15-ig fogadunk el.

Postgironum München: Konto-Nr. 605 50-803 - BLZ 700 100 80

Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto Bankkonto: Bayer. Vereinsbank, Konto-Nr. 145 857 - BLZ 700 202 70

Kath. Ung. Seelsorge „Életünk”. Erscheint 11mal im Jahr.

Druck: Danubia Druckerei GmbH, Ferchenbachstr. 85 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei. — A kiadványhoz körlevelet mellékelünk

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket, átutalásokat nem bankkártyákra, hanem postacsekkkártyákra kérünk.

Kath. Ungarn-Seelsorge München, — Sonderkonto, Postgironum München, Konto-Nr. 606 50 - 803.

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN!

Hirdetési díjak 1990. október 1-től:

Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként (kb. 40 betű) DM 6.—

Jelleg szerint DM 6.—

Külön kívánságokat esetenként árazunk. Üzleti hirdetések soronként DM 9.—

Nagybetűs (kétsoros) sor DM 18.—

Keretben megkezdett 5 cm-ként DM 12.—

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese. Egymásután háromszori hirdetés esetén 10 százalékos kedvezmény.

Egymásután hatszori hirdetés esetén 20 százalékos kedvezmény.

Egy évi hirdetés esetén 25 % kedvezmény.

Hirdetések határideje minden hónap 15-e, befizetve!

A névvel megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének. — Kéziratokat nem örvünk meg és nem küldünk vissza.

Hivatalos órák a hirdetésekkel kapcsolatban: hétfőtől — péntekig, 10.00 — 15.00 óra között. Kérjük kedves olvasóinkat, hogy csak ezidőben érdeklődjenek telefonon.

DIÓSZEGY TIBOR, hitese tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar, Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. Daimlerstr. 249, D-4040 Neuss. Telefon: (021 01) 54 13 17.

HARGITA PANZIO

BÉCSBEN a Mariahilferstr.-Andreasgasse sarkán. Székely faragott bútor berendezéssel várja Önt egy családias hangulat. Szobafoglalás telefonon: 0043 / 222 / 96 19 28 és 932 85 64. A-1070 Wien Andreasgasse 1/8.